

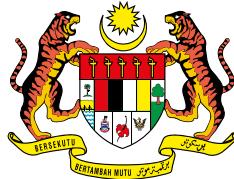

KEMENTERIAN
PENDIDIKAN
MALAYSIA

PENDIDIKAN SAINS, SOSIAL DAN ALAM SEKITAR

PENDIDIKAN KHAS
TINGKATAN 3

RUKUN NEGARA

Bahwasanya Negara Kita Malaysia
mendukung cita-cita hendak;

Mencapai perpaduan yang lebih erat dalam
kalangan seluruh masyarakatnya;

Memelihara satu cara hidup demokrasi;

Mencipta satu masyarakat yang adil di mana
kemakmuran negara akan dapat dinikmati bersama
secara adil dan saksama;

Menjamin satu cara yang liberal terhadap tradisi-tradisi
kebudayaannya yang kaya dan pelbagai corak;

Membina satu masyarakat progresif yang
akan menggunakan sains dan teknologi moden;

MAKA KAMI, rakyat Malaysia, berikrar
akan menumpukan seluruh tenaga dan usaha kami
untuk mencapai cita-cita tersebut berdasarkan
prinsip-prinsip yang berikut:

**KEPERCAYAAN KEPADA TUHAN
KESETIAAN KEPADA RAJA DAN NEGARA
KELUHURAN PERLEMBAGAAN
KEDAULATAN UNDANG-UNDANG
KESOPANAN DAN KESUSILAAN**

(Sumber: Jabatan Penerangan, Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia)

KURIKULUM STANDARD SEKOLAH MENENGAH PENDIDIKAN KHAS

PENDIDIKAN SAINS, SOSIAL DAN ALAM SEKITAR

PENDIDIKAN KHAS TINGKATAN 3

PENULIS

Shamsul Azahari bin Zainal Badari (Ph.D)
Mohd Roslan bin Rosnon (Ph.D)

EDITOR

Nor Ain Afifa binti Mohammad Ridzuan

PEREKA BENTUK

Shofiah binti Mohd Zahdi
Nurazlina binti Hambal

ILUSTRATOR

Mohd Nizam bin Md. Isa

aras mega (m) sdn bhd
[164242-W]

2018

KEMENTERIAN PENDIDIKAN MALAYSIA

No. Siri Buku: 0125

KPM2018 ISBN 978-967-2212-08-9

Cetakan Pertama 2018
© Kementerian Pendidikan Malaysia

Hak Cipta Terpelihara. Mana-mana bahan dalam buku ini tidak dibenarkan diterbitkan semula, disimpan dalam cara yang boleh dipergunakan lagi, ataupun dipindahkan dalam sebarang bentuk atau cara, baik dengan cara elektronik, mekanik, penggambaran semula maupun dengan cara perakaman tanpa kebenaran terlebih dahulu daripada Ketua Pengarah Pelajaran Malaysia, Kementerian Pendidikan Malaysia. Perundingan tertakluk kepada perkiraan royalti atau honorarium.

Diterbitkan untuk Kementerian Pendidikan Malaysia oleh:
Aras Mega (M) Sdn. Bhd. (164242-W)
No. I8 & 20, Jalan Damai 2,
Taman Desa Damai, Sungai Merab,
43000 Kajang, Selangor Darul Ehsan.
No. Telefon: 03-89258975
No. Faksimile: 03-89258985
Laman Web: www.arasmega.com

Reka Letak dan Atur Huruf:
Aras Mega (M) Sdn. Bhd.
Muka Taip Teks: Atlanta roman
Saiz Muka Taip Teks: 13 poin

Dicetak oleh:
Attin Press Sdn. Bhd.
No 8, Jalan Perindustrian PP4,
Taman Perindustrian Bukit Permai,
43300 Seri Kembangan, Serdang, Selangor.
Tel: 03-89390660
E-mel: attinpress@gmail.com

PENGHARGAAN

Penghasilan buku teks ini melibatkan kerjasama banyak pihak. Sekalung penghargaan dan terima kasih ditujukan kepada semua pihak yang terlibat:

- Jawatankuasa Penambahbaikan, Pruf Muka Surat, Bahagian Buku Teks, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Jawatankuasa Penyemakan Pembetulan Pruf Muka Surat, Bahagian Buku Teks, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Jawatankuasa Penyemakan Naskhah Sedia Kamera, Bahagian Buku Teks, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Pegawai-pegawai Bahagian Buku Teks dan Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Jawatankuasa Peningkatan Mutu, Aras Mega (M) Sdn. Bhd.
- SMK Putrajaya Presint 14 (I), Putrajaya, Wilayah Persekutuan Putrajaya.
- SMK Dato' Abu Bakar Baginda, Bangi, Selangor.
- SMK Dengkil, Sepang, Selangor.
- SMK Seri Kundang, Rawang, Selangor.
- SMK Tun Syed Nasir Ismail, Johor.
- Kementerian Kesihatan Malaysia.
- Jabatan Warisan Negara, Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan Malaysia.
- Persatuan Ngajat Sarawak.
- Semua pihak yang terlibat secara langsung dalam usaha menjayakan penerbitan buku ini.

ISI KANDUNGAN

PENDAHULUAN PENERANGAN IKON

v
vi

UNIT 1 MANUSIA

1.1 TUBUH MANUSIA	2
Kenali Bahagian Fizikal Tubuh Manusia	4
Ciri-ciri Fizikal Tubuh Manusia	4
Memerihalkan Fizikal Tubuh Manusia	7
Penilaian	12
Refleksi Diri	13
	15

UNIT 2 HAIWAN

2.1 PEMBIAKAN HAIWAN	16
Kenali Cara Pembiacan Haiwan	18
Kepentingan Pembiacan Haiwan	18
Penilaian	22
Refleksi Diri	28
	29

UNIT 3 TUMBUHAN

3.1 PEMBIAKAN TUMBUHAN	30
Kenali Pembiacan Tumbuhan	32
Cara-cara Pembiacan Tumbuhan	32
Cara Penjagaan Tumbuhan	35
Penilaian	38
Refleksi Diri	39
	41

UNIT 4 PENGAWETAN MAKANAN

4.1 PENGAWETAN MAKANAN	42
Kenali Pengawetan Makanan	44
Kepentingan Pengawetan Makanan	44
Penilaian	49
Refleksi Diri	52
	53

UNIT 5 PETA	54
5.1 PETA TEMPATAN	56
Kenali Simbol pada Peta	56
Petunjuk pada Peta	59
Penilaian	61
Refleksi Diri	63
UNIT 6 KITAR SEMULA	64
6.1 KITAR SEMULA PLASTIK	66
Kenali Bahan Buangan daripada Plastik	66
Produk Kitar Semula Plastik	69
Penghasilan Produk Kitar Semula Plastik	70
Pameran Hari Kitar Semula Kebangsaan	72
Penilaian	74
Refleksi Diri	75
UNIT 7 SEJARAH KITA	76
7.1 SEJARAH SEKOLAH	78
Bercerita Tentang Sekolah	78
Kenali Sekolah	79
Penilaian	83
Refleksi Diri	85
UNIT 8 PEMIMPIN	86
8.1 PEMIMPIN MASYARAKAT SETEMPAT	88
Menamakan Pemimpin Masyarakat Setempat	88
Mengenali Pemimpin Masyarakat Setempat	89
Sumbangan Pemimpin kepada Masyarakat Setempat	92
Penilaian	95
Refleksi Diri	97
UNIT 9 WARISAN KITA	98
9.1 WARISAN TARIAN TRADISIONAL MALAYSIA	100
Kenali Tarian Tradisional	100
Ciri-ciri Tarian Tradisional	101
Kepentingan Menghargai Tarian Tradisional	107
Penilaian	110
Refleksi Diri	112
RUJUKAN	113
INDEKS	114

PENDAHULUAN

Buku teks Pendidikan Sains, Sosial dan Alam Sekitar Pendidikan Khas Tingkatan 3 ini dihasilkan untuk pengajaran dan pembelajaran Murid Berkeperluan Pendidikan Khas. Buku ini ditulis berdasarkan Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) Pendidikan Khas yang disediakan oleh Bahagian Pembangunan Kurikulum, Kementerian Pendidikan Malaysia.

Kandungan buku teks ini merangkumi bidang ilmu sains, geografi, sejarah dan alam sekitar. Gaya penulisan dan cara pembelajaran dalam buku ini disusun untuk mengembangkan potensi Murid Berkeperluan Pendidikan Khas.

Buku ini mengandungi halaman rangsangan, kandungan, aktiviti dan latihan, juga disertakan dengan sisipan yang menarik seperti unsur Glosari, Carian Internet, Imbas Saya (*Quick Response Code - QR Code*), soalan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi (KBAT) dan Celik Keusahawanan. Disediakan juga bahagian Penilaian, halaman Refleksi dan elemen didik hibur dalam ruangan Jom Cuba.

Buku teks ini disediakan sebagai rujukan utama untuk pengajaran dan pembelajaran Murid Berkeperluan Pendidikan Khas. Berpandukan buku ini, Murid Berkeperluan Pendidikan Khas mampu berdikari, boleh berkomunikasi dengan masyarakat, tahu menghargai alam sekitar serta dapat menanam rasa cinta akan negara.

PENERANGAN IKON

Pembahagian unit dalam buku yang disertakan dengan halaman rangsangan.

Pecahan unit yang lebih terperinci untuk kefahaman murid.

IMBAS SAYA

Imbasan QR Code yang mengandungi maklumat tambahan topik.

PENILAIAN

Menguji kefahaman murid yang merangkumi keseluruhan unit.

UJI MINDA

Latihan setiap unit yang menguji dan menilai kefahaman murid.

Soalan Kemahiran Berfikir Aras Tinggi.

GLOSARI

Menerangkan maksud sesuatu perkataan.

REFLEKSI DIRI

Penilaian murid terhadap apa yang telah dipelajari.

CELIK ILMU

Maklumat tambahan berkaitan unit berkenaan.

CELIK KEUSAHAWANAN

Pendidikan awal keusahawanan kepada murid.

JOM BUAT

Aktiviti murid untuk memenuhi Standard Kandungan dan Standard Pembelajaran.

CARIAN INTERNET

Mencari maklumat berkaitan di laman web.

Nota Guru

Cadangan aktiviti pembelajaran dan pengajaran di dalam kelas.

9.I.2

Nombor Standard Pembelajaran yang terkandung dalam DSKP.

**UNIT
1**

MANUSIA

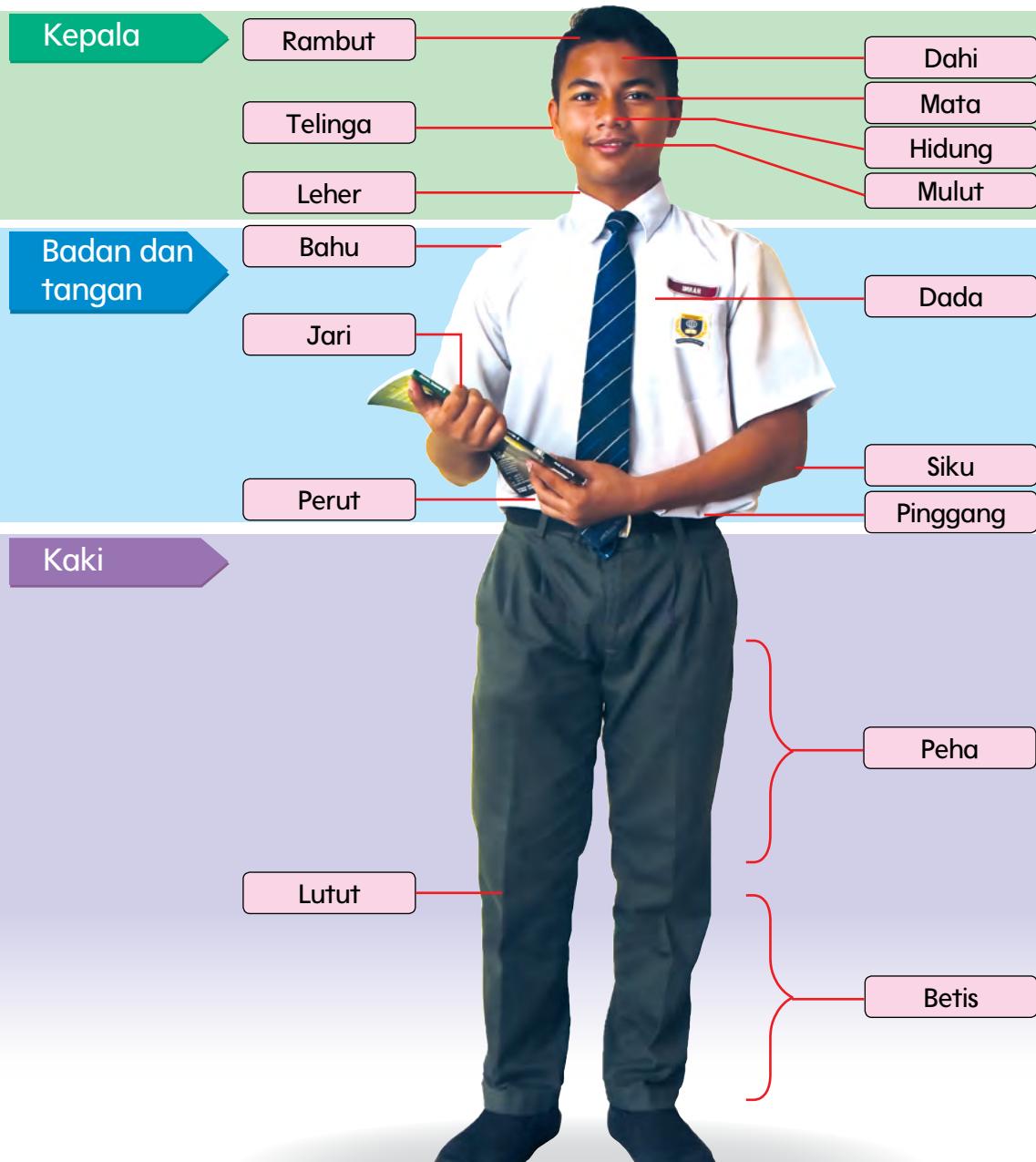

Peringkat tumbesaran manusia adalah berbeza antara satu sama lain. Apakah perbezaan fizikal yang terdapat di antara setiap individu?

Tubuh merupakan bahagian fizikal manusia yang terdiri daripada kepala, badan, tangan dan kaki.

Kenali Bahagian Fizikal Tubuh Manusia

Bahagian Fizikal Tubuh Lelaki dan Perempuan Dewasa

Terdapat perbezaan di antara anggota fizikal lelaki dan perempuan apabila memasuki peringkat dewasa.

Apakah perbezaan bahagian fizikal lelaki dan perempuan selain yang dilabelkan pada gambar di atas?

CARIAN INTERNET

Cari maklumat tentang tubuh manusia.

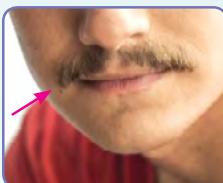
CELIK ILMU

Lazimnya bentuk fizikal tubuh perempuan adalah lebih kecil berbanding lelaki.

UJI MINDA

Berpandukan gambar anggota fizikal manusia, kenal pasti sembilan perkataan dalam teka silang kata di bawah.

H	L	U	T	U	T	P	O	H	E	K	E
U	G	R	K	M	A	T	A	U	K	M	A
M	Q	A	E	H	J	R	E	B	G	O	N
U	W	M	T	I	L	I	R	A	N	A	B
L	P	I	U	D	I	T	A	R	I	T	U
U	I	S	R	U	D	S	M	N	P	I	M
T	O	A	I	N	A	L	B	V	E	T	L
Z	C	I	L	G	M	B	U	T	E	T	U
S	V	H	M	X	N	I	T	L	R	R	T
I	L	Z	N	L	J	R	I	J	T	U	A
K	B	A	H	U	Y	U	A	W	I	G	P
U	T	E	L	I	N	G	A	S	G	N	I

Ciri-ciri Fizikal Tubuh Manusia

Fizikal tubuh manusia adalah berbeza antara satu sama lain. Ciri-ciri yang membezakan fizikal tubuh manusia ialah tinggi, berat, lilitan kepala dan warna kulit.

1 Tinggi

Tinggi manusia mengikut peringkat tumbesaran:

- **Bayi** : Tumbesaran sangat cepat.
- **Kanak-kanak** : Tumbesaran sedikit perlahan berbanding bayi.
- **Remaja** : Ketinggian bertambah dengan cepat setelah akil baligh.
- **Dewasa** : Perubahan ketinggian manusia adalah malar.
- **Tua** : Pertumbuhan negatif.

 CELIK ILMU

Perempuan lebih cepat mencapai akil baligh berbanding lelaki.

Dalam sebuah kelas, ketinggian setiap murid berbeza walaupun mempunyai umur yang sama. Apakah faktor yang mempengaruhi perbezaan ketinggian? Bincangkan.

2 Berat

Berat berubah mengikut umur seiring dengan perubahan ketinggian. Perubahan berat ketara antara peringkat kanak-kanak dan remaja.

Umur : 9 tahun
Peringkat : Kanak-kanak
Berat : 25 kg
Tinggi : 110 cm

Umur : 17 tahun
Peringkat : Remaja
Berat : 56 kg
Tinggi : 158 cm

CELIK ILMU

Gaya hidup yang sihat membantu mengekalkan berat yang ideal.

JOM BUAT

Aktiviti 1   Ukur Ketinggian dan Timbang Berat Badan

Tujuan: Mengukur ketinggian dan berat badan murid.

Peralatan: Alat ukur tinggi dan penimbang berat

Langkah-langkah:

1. Tiga orang murid ditempatkan dalam satu kumpulan.
2. Murid mengukur ketinggian dan menimbang berat badan rakan.
3. Lengkapkan jadual berdasarkan data yang diperoleh.

Nama murid	Tinggi (cm)	Berat (kg)

Nota Guru

- Murid dibimbing untuk menyukat tinggi dan berat badan dengan menggunakan alat yang sesuai.

3 Lilitan kepala

Perubahan ukuran lilitan kepala manusia bermula selepas lahir seiring dengan perkembangan otak.

Cara Mengukur Lilitan Kepala

Murid duduk di kerusi dan seorang murid lagi berdiri untuk mengukur lilitan kepala.

Lingkar pita pengukur dari bahagian depan ke bahagian belakang kepala.

Baca panjang ukuran lilitan pada pita pengukur.

Aktiviti 2 Mengukur Lilitan Kepala

Tujuan: Mengukur lilitan kepala murid.

Peralatan: Pita pengukur

Langkah-langkah:

1. Tiga orang murid ditempatkan dalam satu kumpulan.
2. Murid mengukur lilitan kepala rakan dengan pita pengukur.
3. Lengkapkan jadual berdasarkan data yang diperoleh.

Nama murid	Lilitan kepala (cm)

Nota Guru • Murid dibimbing untuk mengukur lilitan kepala dengan menggunakan alat yang sesuai.

4 Warna Kulit

Setiap individu mempunyai warna kulit yang berbeza. Perhatikan warna kulit murid-murid dalam gambar berikut.

CELIK ILMU

Rakyat Malaysia yang berbilang kaum mempunyai pelbagai warna kulit.

Aktiviti 3 Menentukan Kod Warna Kulit

Tujuan: Menentukan kod warna kulit murid.

Langkah-langkah:

1. Murid dibekalkan dengan carta kod warna kulit.
2. Murid membandingkan warna kulit mereka berdasarkan carta yang diberi.
3. Lengkapkan jadual di bawah.

Nama murid	Kod warna kulit

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/video-perbezaan-warna-kulit/> untuk melihat kod warna kulit.

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/kod-warna-kulit/> untuk melihat video tentang warna kulit.

Nota Guru

- Murid melabelkan kod warna kulit berdasarkan carta warna.

Aktiviti 4

Mengumpul Data Fizikal Tubuh Manusia

Tujuan: Menganalisis data dari Aktiviti 1, Aktiviti 2 dan Aktiviti 3.

Langkah-langkah:

1. Murid mengumpul data ketinggian, berat, ukur lilit serta kod warna kulit untuk semua murid di dalam kelas.
2. Kira BMI dengan menggunakan formula berikut:

$$\text{BMI} = \frac{\text{Berat badan (kg)}}{\text{Tinggi (m)} \times \text{Tinggi (m)}}$$

3. Lengkapkan jadual berdasarkan data yang diperoleh.

Nama murid	Tinggi (cm)	Berat (kg)	BMI	Warna kulit	Ukur lilit (cm)

Jawab soalan di bawah berdasarkan maklumat di dalam jadual yang telah dilengkapkan.

1. Siapakah murid yang paling tinggi?
-

2. Siapakah murid yang paling ringan?
-

3. Berapakah bilangan murid yang mempunyai BMI yang ideal (18.5 - 24.9)?
-

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/bmi-calculator/> untuk mengira berat badan yang sesuai dengan ketinggian.

CELIK ILMU

Bacaan BMI membantu menentukan berat yang ideal berdasarkan ketinggian seseorang.

Nota Guru

- Murid melakukan aktiviti secara berkumpulan.

Memerihalkan Fizikal Tubuh Manusia

Setiap individu berbeza dari segi fizikal tubuh. Baca maklumat tentang ciri-ciri fizikal tubuh murid di bawah.

Nama saya Imran bin Abdullah. Saya mempunyai ketinggian 155 cm dan berat 50 kg. Saya mempunyai BMI yang ideal iaitu 23.44.

Saya mengamalkan cara pemakanan yang seimbang untuk mengekalkan berat badan yang ideal. Saya juga aktif bersukan di sekolah.

Saya sangat aktif dalam olahraga menyebabkan kulit saya menjadi sedikit gelap.

- Murid bercerita tentang fizikal tubuh mereka berdasarkan aktiviti 4 pada muka surat 11.

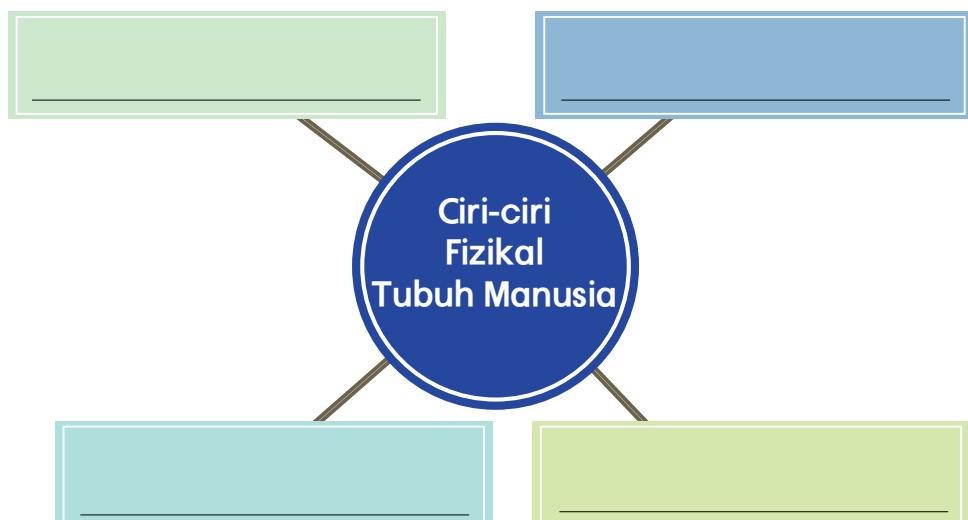

PENILAIAN

1. Labelkan anggota badan dalam ruangan yang disediakan.

2. Lengkapkan ciri-ciri fizikal tubuh manusia.

3. Labelkan peringkat tumbesaran manusia berdasarkan perbezaan ketinggian mereka.

4. Terdapat beberapa faktor yang menyebabkan perbezaan berat antara individu. Tandakan (✓) pada faktor yang betul.

Aktiviti harian	
Cara pemakanan	
Keturunan	
Cara berjalan	
Warna kulit	

5.

Nama murid	Tinggi (cm)	Berat (kg)	Ukur lilit (cm)	Warna kulit
Siti	140	55	53	Cerah
Aini	110	70	58	Sederhana
Ah Seng	160	70	55	Cerah
Swee Lan	100	45	50	Gelap

Berdasarkan maklumat jadual di atas, jawab soalan di bawah.

(a) Siapakah yang lebih tinggi antara Siti, Aini dan Ah Seng?

_____

(b) Siapakah yang paling berat antara Siti, Aini dan Swee Lan?

_____

(c) Berapakah bilangan murid yang berkulit cerah?

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh menamakan bahagian fizikal tubuh sendiri.

Saya boleh mengenal pasti bahagian fizikal tubuh manusia.

Saya boleh menerangkan perbezaan antara bahagian fizikal tubuh lelaki dan perempuan.

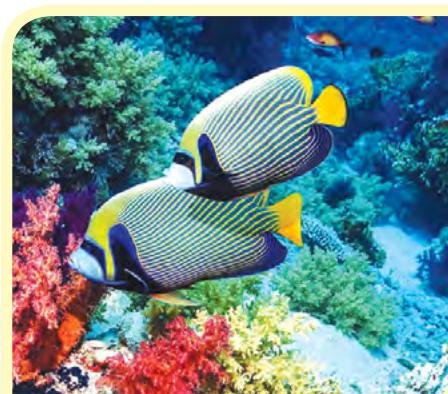
Saya boleh membezakan tubuh manusia berdasarkan ketinggian, berat badan, lilitan kepala dan warna kulit.

Saya boleh menyatakan perbezaan ciri-ciri fizikal tubuh manusia mengikut jantina.

Saya boleh memerihalkan fizikal tubuh manusia dengan tepat.

UNIT 2

HAIWAN

Haiwan membiak dengan cara bertelur dan beranak.
Apakah cara pembiakan haiwan-haiwan di bawah?

Haiwan membiak untuk menambah bilangan dan mengekalkan spesiesnya. Cara pembiakan haiwan adalah secara beranak dan bertelur.

Kenali Cara Pembiakan Haiwan

Haiwan yang Beranak

Haiwan bunting dalam tempoh tertentu sebelum melahirkan anaknya. Gambar haiwan di bawah adalah contoh-contoh haiwan yang beranak.

Kucing

Gajah

Lembu

Kelawar

Ikan paus

Monyet

CELIK ILMU

Tempoh gajah bunting adalah lebih kurang dua tahun.

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/video-beranak/> untuk menonton video tupai beranak.

Haiwan yang Bertelur

Haiwan yang bertelur biasanya menjaga atau mengeram telur sehingga menetas. Sebahagian haiwan ini akan melindungi anak-anaknya sehingga boleh berdikari.

Ayam

Burung

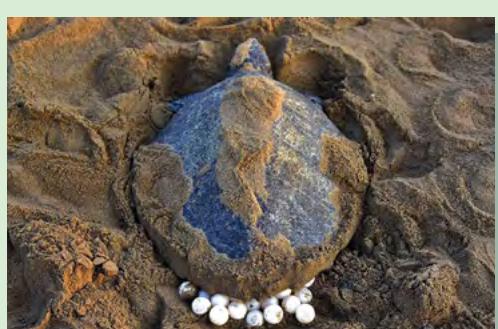
Ikan

Ular

Katak

Penyu

Apakah perbezaan antara haiwan yang bertelur dengan beranak?

Nota Guru

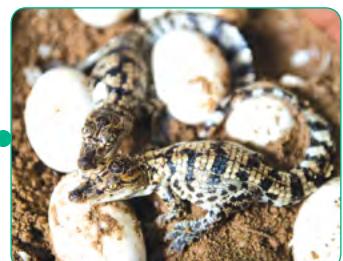
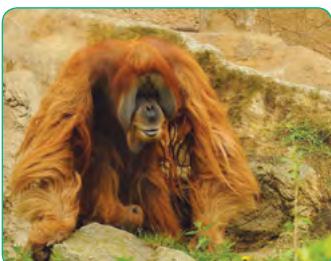
- Murid memberikan contoh haiwan yang melahirkan anak dan haiwan yang bertelur selain daripada haiwan di atas.

2.1.1

UJI MINDA

1. Padangkan gambar haiwan induk dengan anaknya.

2. Berdasarkan gambar, kelaskan haiwan mengikut cara pembiakannya.

Ayam

Kura-kura

Itik

Buaya

Tenggiling

Kucing

Ikan

Kanggaru

Zirafah

Panda

Haiwan Beranak

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Haiwan Bertelur

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Kepentingan Pembiakan Haiwan

1

Sumber makanan

Sesetengah haiwan dibiakkan untuk menjadi sumber makanan kepada manusia.

Telur rebus

Ayam goreng

Kari daging

Ikan goreng

Kambing bakar

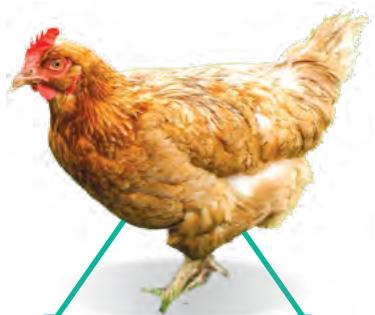

Sambal udang

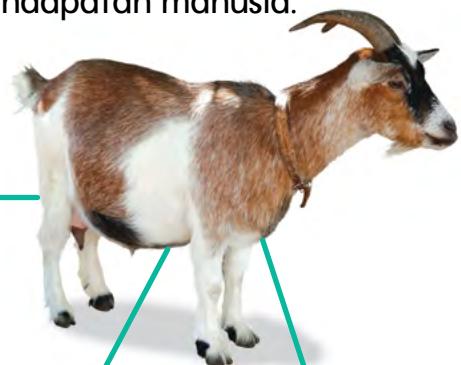
2

Punca pendapatan

Hasil ternakan haiwan dapat dijual di pasaran dan menjadi punca pendapatan manusia.

Kulit

Daging

Telur

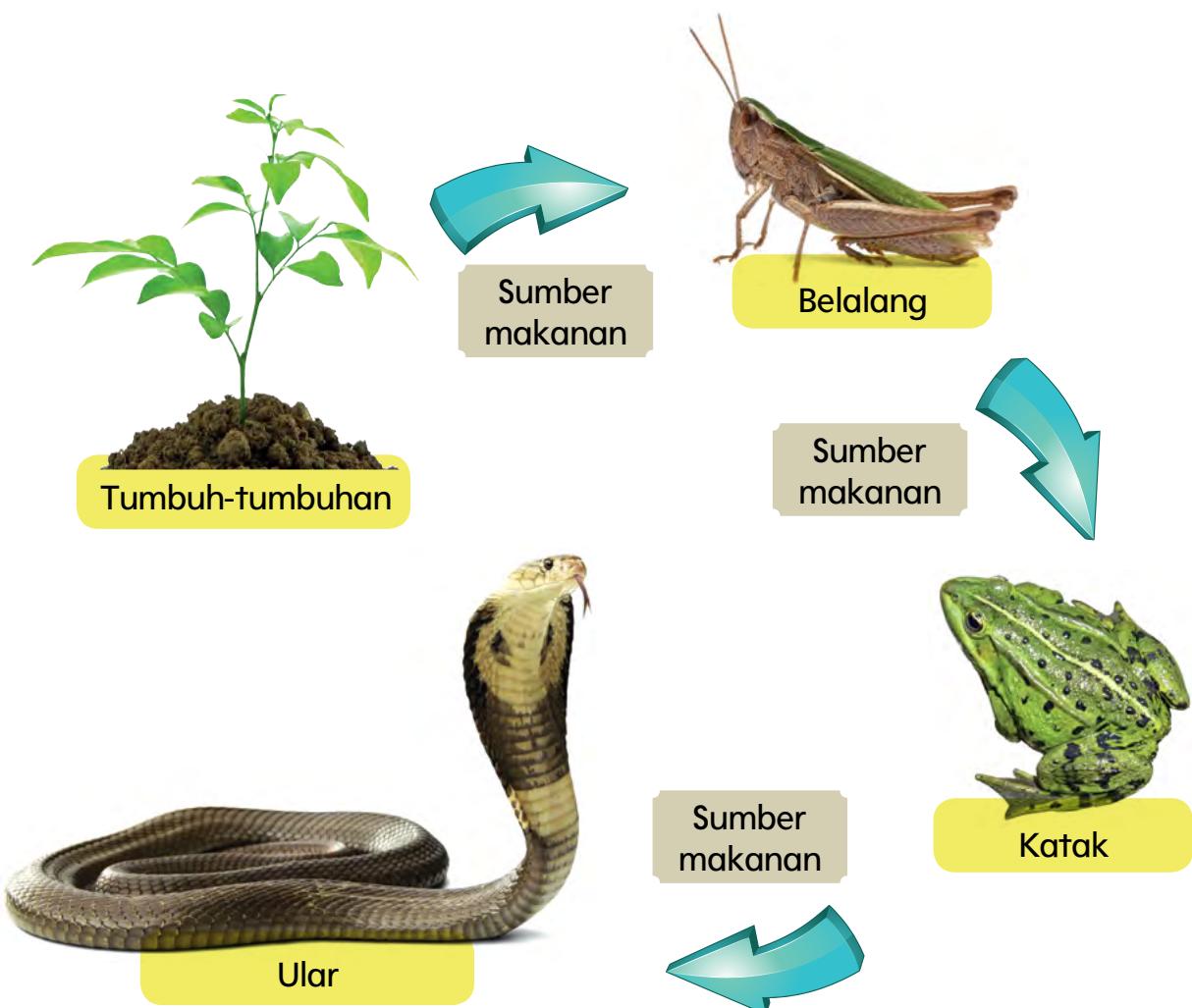
Susu

Daging

3 Keseimbangan ekosistem

Pembiakan haiwan penting dalam mengekalkan keseimbangan ekosistem. Setiap kehidupan menjadi sumber makanan kepada haiwan yang lain. Keseimbangan ekosistem berlaku apabila semua komponen dalam ekosistem berinteraksi secara harmoni dan seimbang.

EKOSISTEM

Interaksi atau hubung kait antara benda hidup dan benda bukan hidup dalam alam semula jadi.

Nota Guru

- Murid berbincang tentang kepentingan pembiakan haiwan dalam kumpulan.
- Murid melukis contoh rantai makanan dengan haiwan lain.

2.1.3

UJI MINDA

Gunting gambar berikut dan tampal dalam rantaian makanan di bawah.

Aktiviti 1 Kraf Tangan daripada Kulit Telur

Tujuan: Membuat hiasan meja daripada kulit telur.

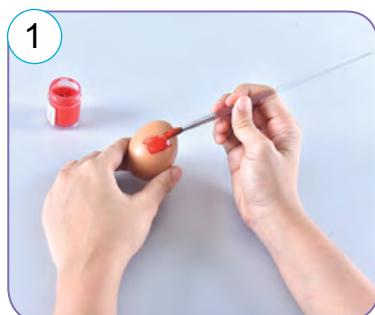
Peralatan dan bahan:

- Gunting, gam, berus lukisan, pen penanda hitam
- Kulit telur, warna air, kertas warna hijau

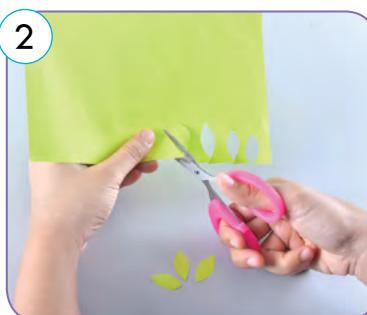
Langkah-langkah:

Hasil

Warnakan kulit telur dengan warna merah menggunakan berus lukisan.

Lukis bentuk daun pada kertas warna dan guntingkannya.

Sapu gam pada hujung permukaan telur.

Lekat dan susunkan kertas bentuk daun yang telah digunting.

Bentukkan tangkai daripada kertas dan gam pada strawberi.

Lukis corak strawberi pada kulit telur.

Nota Guru

- Murid diingatkan supaya berhati-hati ketika menggunakan gunting.

UJI MINDA

Kucing

Itik

1. Isikan jadual di bawah mengenai cara pembiakan kedua-dua haiwan.

Cara pembiakan		
Contoh haiwan	Kucing	Itik
	• _____	• _____
	• _____	• _____
	• _____	• _____
	• _____	• _____

2. Antara haiwan dalam jadual di atas, haiwan manakah yang boleh menjana sumber pendapatan? Terangkan.

- Murid digalakkan memberi contoh-contoh haiwan yang lain.

Aktiviti 2 Cari dan Padan

Tujuan: Mengenal pasti jenis pembiakan haiwan.

Peralatan dan bahan:

- Pita pelekat
- 20 keping gambar
  - 5 gambar haiwan induk yang beranak
  - 5 gambar padanan anak untuk haiwan yang beranak
  - 5 gambar haiwan induk yang bertelur
  - 5 gambar padanan anak untuk haiwan yang bertelur

Langkah-langkah:

1. Guru menyorokkan gambar haiwan di dalam kelas tanpa pengetahuan murid.
2. Setiap murid diminta mencari sekeping gambar sahaja.
3. Setelah menemui gambar, murid perlu berdiri di tengah kelas dan membuat bunyi haiwan berkenaan.
4. Cari pasangan murid yang memegang gambar haiwan induk dengan gambar anak haiwan tersebut.
5. Tampal gambar pasangan haiwan pada papan putih kelas berdasarkan cara pembiakan.

Nota Guru

- Murid melakukan aktiviti di dalam kelas.

Lengkapkan carta berikut.

Cara Pembiakan Haiwan

Beranak

Contoh:

- _____
- _____
- _____

Bertelur

Contoh:

- _____
- _____
- _____

Kepentingan
Pembiakan
Haiwan
kepada Manusia

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya tahu menamakan haiwan yang beranak dan bertelur.

Saya boleh mengelaskan haiwan yang membiak secara beranak dan bertelur.

Saya boleh membezakan jenis haiwan yang membiak secara beranak dan bertelur.

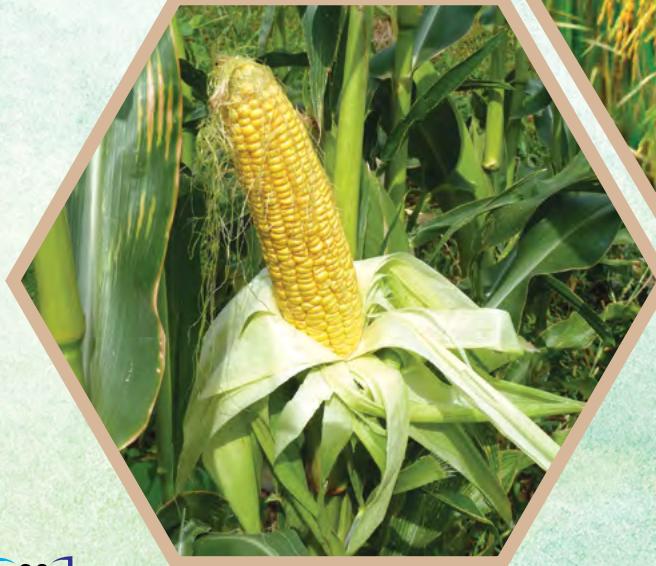
Saya boleh mengenal pasti induk dan anak haiwan yang bertelur dan beranak.

Saya boleh menerangkan kepentingan pembiakan haiwan.

Saya boleh mengaitkan pengetahuan dan kepentingan pembiakan haiwan.

UNIT 3

TUMBUHAN

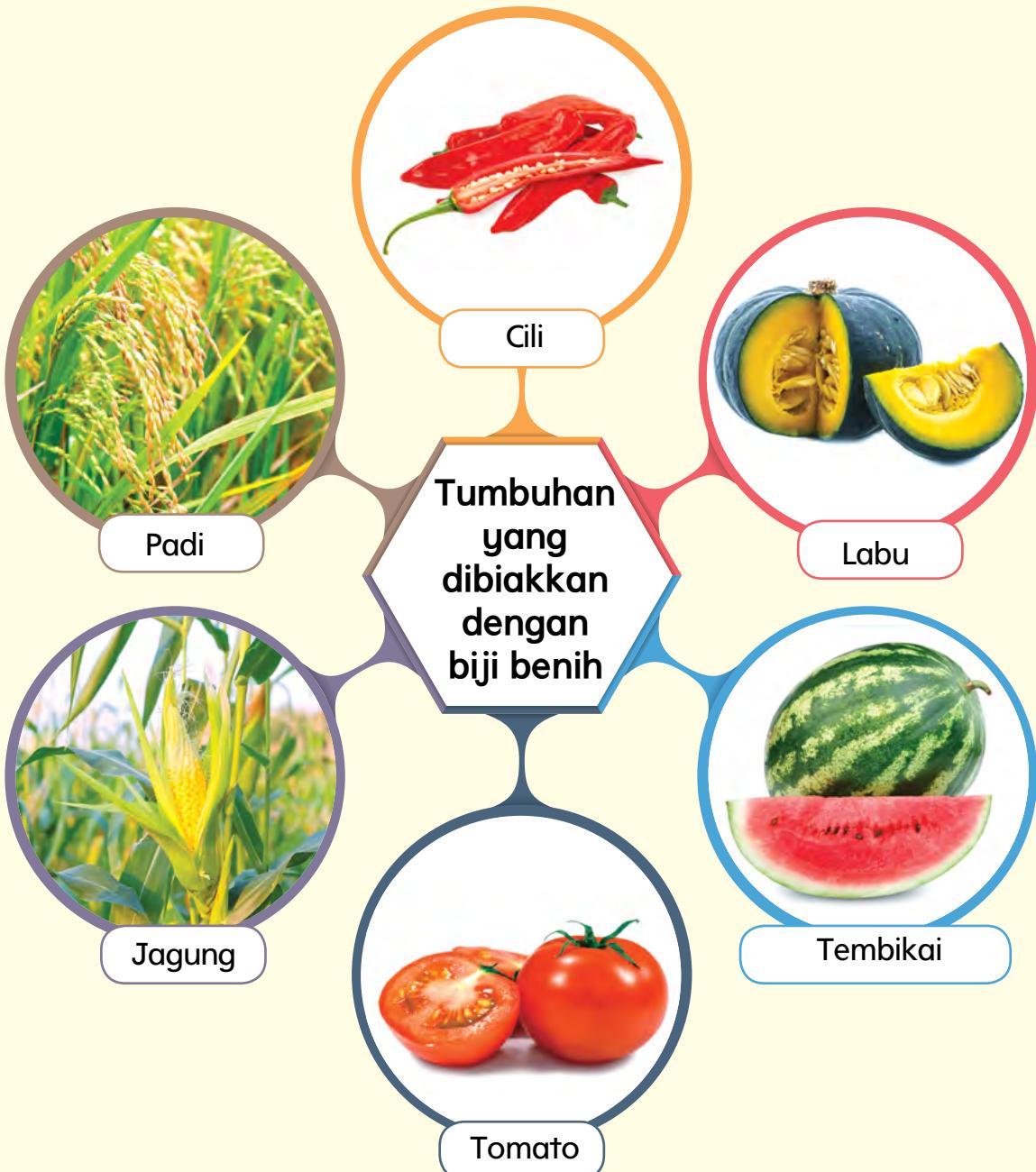
Tumbuh-tumbuhan perlu membiak untuk mengekalkan spesiesnya. Terdapat beberapa cara pembiakan tumbuhan. Apakah cara pembiakan tumbuh-tumbuhan yang anda tahu?

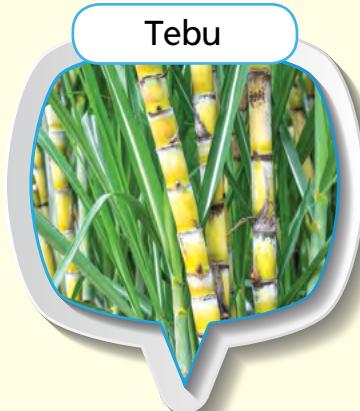
Kenali Pembibakan Tumbuhan

Tumbuhan boleh dibiakkan dengan pelbagai cara, antaranya adalah melalui biji benih dan keratan batang.

Bunga kertas

Tebu

Kesum

**Tumbuhan
yang dibiakkan
dengan
keratan batang**

Bunga raya

Bunga ros

Ubi kayu

CARIAN INTERNET

Cari maklumat
mengenai cara
pembibitan tumbuhan.

Bincangkan ciri-ciri
tumbuhan yang
membuat melalui
biji benih dan
keratan batang.

CELIK ILMU

Selain pembibitan melalui biji benih dan keratan batang,
tumbuhan juga dibuat dengan cara menggunakan
daun, spora dan batang rayap.

Setawar

Paku pakis

Strawberi

Nota Guru

- Murid berkongsi maklumat tentang tumbuhan lain yang membuat dengan cara yang sama dari kawasan persekitaran.

3.1.1

UJI MINDA

1.

Perhatikan gambar di atas dan jawab soalan berikut.

(a) Namakan cara pembiakan tumbuhan di atas.

(b) Namakan tiga jenis tumbuhan yang dibiak seperti cara pembiakan di atas?

i. _____

ii. _____

iii. _____

2. Cari maklumat daripada Internet tentang cara pembiakan tumbuhan yang tersenarai di bawah. Kelaskan sama ada pembiakan tumbuhan tersebut melalui biji benih atau keratan batang.

Betik	Ubi kayu	Pokok ati-ati	Bendi	Durian
Tebu	Mangga	Daun selom	Timun	Bunga orkid

Biji benih

i. _____

ii. _____

iii. _____

iv. _____

v. _____

Keratan batang

i. _____

ii. _____

iii. _____

iv. _____

v. _____

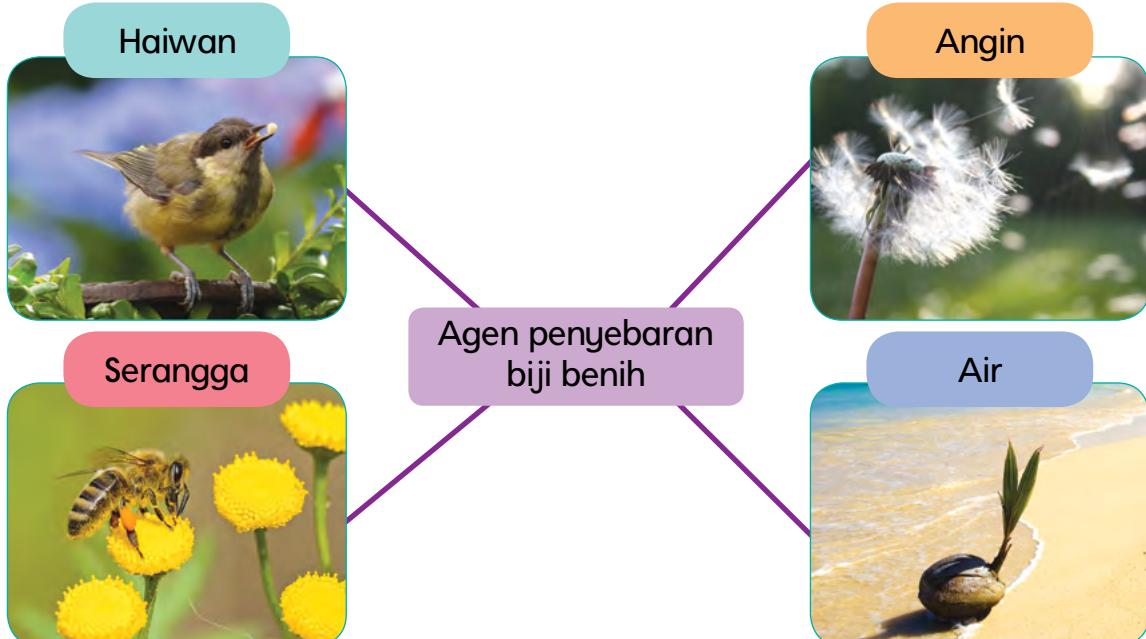

Cara-cara Pembiakan Tumbuhan

Biji Benih

Tumbuhan memerlukan agen untuk menyebarkan biji benih. Antara agen penyebaran biji benih adalah seperti berikut:

Keratan Batang

Pembiakan secara keratan batang dilakukan dengan tiga cara iaitu keratan kayu lembut, keratan kayu sederhana keras dan keratan kayu keras.

Keratan kayu lembut	Keratan kayu sederhana keras	Keratan kayu keras
Semua daun tidak dibuang Contoh pokok: 	Daun di bahagian bawah dibuang Contoh pokok: 	Semua daun dibuang Contoh pokok:
Pokok ati-ati	Pokok bunga raya	Pokok angsana

Nota Guru

- Murid menonton video cara penyebaran biji benih dan keratan batang.

3.1.2

JOM BUAT

Aktiviti 1

Menanam Biji Benih Pokok Cili

Tujuan: Mempelajari cara pembiakan tumbuhan melalui biji benih.

Peralatan dan bahan:

- Pasu, sudip tangan, botol penyembur air, sarung tangan
- Medium semaian, air, biji benih pokok cili

CELIK ILMU

Medium semaian ialah campuran tanah loam, bahan organik dan pasir.

Langkah-langkah:

Masukkan medium semaian ke dalam pasu.

Buat lubang pada medium semaian menggunakan jari.

Masukkan beberapa biji benih ke dalam lubang.

Tutup lubang tersebut dengan medium semaian.

Siram biji benih setiap hari dan letakkan di tempat redup.

Label tarikh semaian dan nama pokok.

Nota Guru

- Murid melakukan aktiviti dengan bimbingan guru.
- Murid merekodkan aktiviti dan hasil pertumbuhan pokok dalam buku skrap.

Aktiviti 2

Menanam Keratan Batang Pokok Bunga Raya

Tujuan: Mempelajari cara pembiakan tumbuhan melalui keratan batang.

Peralatan dan bahan:

- Pasu, gunting pemotong tanaman, sarung tangan, botol penyembur air
- Medium semaian, air, keratan batang bunga raya

Langkah-langkah:

Potong batang pokok secara menyerong menggunakan gunting pemotong tanaman.

Buangkan daun pada bahagian bawah keratan batang.

Masukkan medium semaian ke dalam pasu.

Masukkan keratan batang ke dalam pasu.

Siram keratan batang dan pastikan tanah sentiasa lembap setiap hari.

Label tarikh semaian dan nama pokok.

Cara Penjagaan Tumbuhan

Pokok yang ditanam perlu dijaga dengan cara yang betul dan teliti.

1

Mengawal pencahayaan

Anak pokok diletakkan di bawah teduhan untuk mengelakkan cahaya matahari yang terik.

2

Menyiram

Siram pokok yang disemai setiap hari, tetapi tidak secara berlebihan.

3

Menjarakkan pokok

Pokok mestilah dijarakkan untuk pengudaraan yang baik dan mengelakkan persaingan.

4

Membaja

Bubuh baja untuk menggalakkan pertumbuhan pokok secara sihat.

5

Meracun

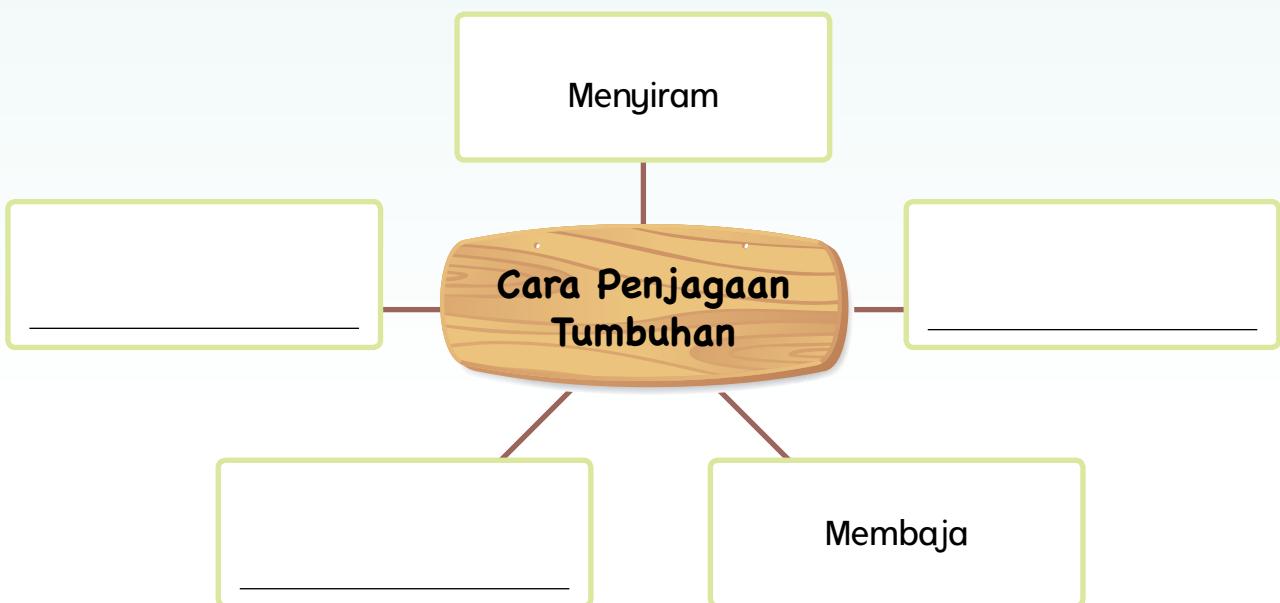
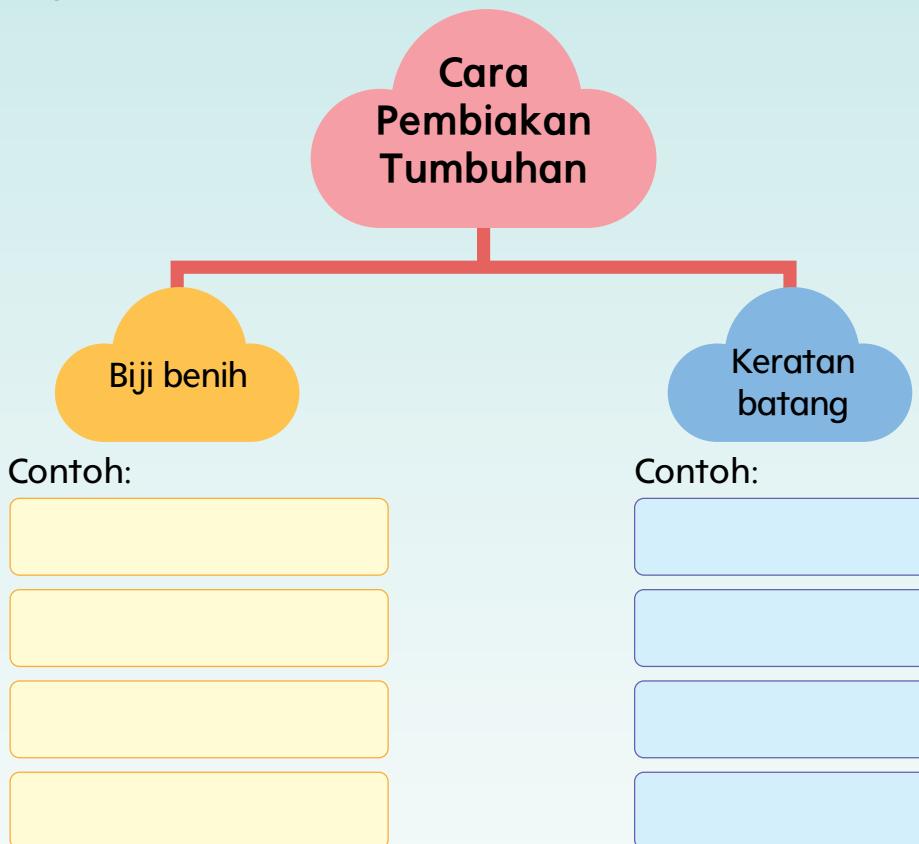
Racun pokok dua kali sebulan untuk mengelakkan serangan serangga.

Nota Guru

- Murid diingatkan tentang cara-cara pengendalian racun serangga dengan selamat.

1. Lengkapkan carta di bawah.

2. Namakan bahagian keratan batang di bawah yang digunakan untuk pembibitan tumbuhan berikut.

3. Namakan cara pembibitan tumbuhan berdasarkan gambar di bawah.

Jawapan: _____

4. Tandakan (✓) pada pernyataan yang betul dan tandakan (✗) pada pernyataan yang salah.

Pokok yang disemai perlu diletakkan di tempat panas terik.

Jarak pokok perlu disesuaikan untuk pengudaraan yang baik.

Anak pokok yang disemai perlu disiram setiap hari.

- Murid berbincang dalam kumpulan untuk menjawab soalan.

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh menamakan tumbuhan yang dibiakkan melalui biji benih.

Saya boleh menamakan tumbuhan yang dibiakkan melalui keratan batang.

Saya boleh menyatakan cara membiakkan tumbuhan.

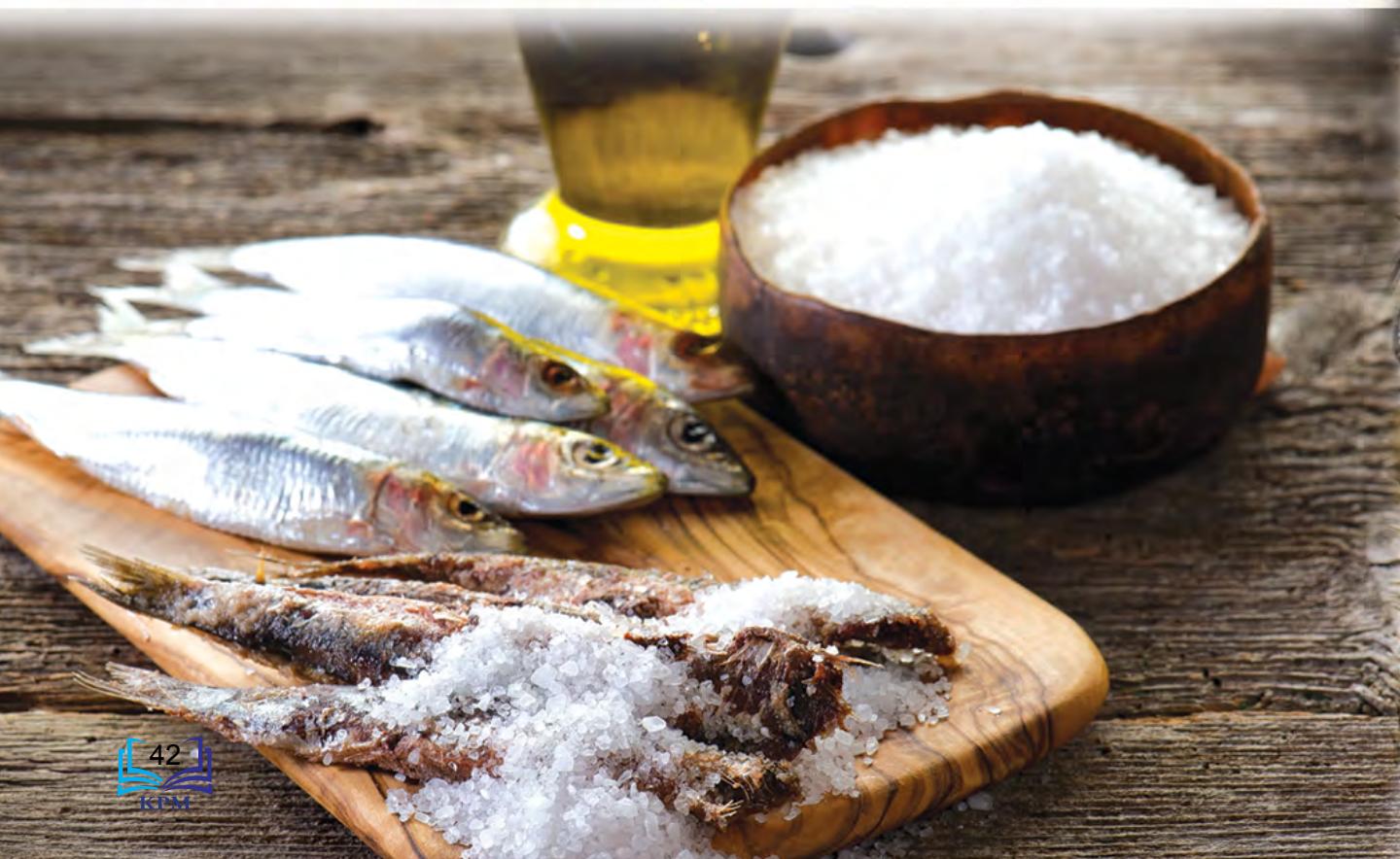
Saya boleh melakukan proses membiak dan menjaga tanaman yang dibiakkan dengan betul.

Saya boleh menerangkan mengenai cara-cara tumbuhan dibiakkan dan dijaga.

Saya boleh membezakan cara membiakkan tumbuhan dan cara menjaganya.

UNIT 4

PENGAWETAN MAKANAN

Makanan yang diawet disukai ramai kerana senang dimasak. Adakah pengambilan makanan yang diawet baik untuk kesihatan?

Kenali Pengawetan Makanan

Pemasinan

Pemasinan ialah proses mengawet makanan menggunakan garam untuk mengeluarkan air daripada makanan yang hendak diawet. Antara contoh makanan yang diawet ialah:

Ikan pekasam

Telur masin

Lobak masin

Ikan masin

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/video-proses-pemasinan/> untuk menonton video proses pengasinan.

Penyejukbekuan

Penyejukbekuan ialah proses penyimpanan makanan pada suhu beku. Proses ini melambatkan aktiviti bakteria yang menyebabkan makanan menjadi rosak.

Nota Guru

- Murid berbincang dalam kumpulan tentang jenis-jenis makanan yang telah melalui proses penyejukbekuan.

4.1.1
4.1.2

UJI MINDA

Berpandukan gambar yang diberi, jawab soalan berikut.

1

(a) Nama makanan yang diawet:

(b) Nama proses pengawetan:

(c) Contoh makanan yang diawet melalui proses yang sama:

i. _____

ii. _____

iii. _____

iv. _____

2

(a) Nama makanan yang diawet:

(b) Nama proses pengawetan:

(c) Contoh makanan yang diawet melalui proses yang sama:

i. _____

ii. _____

iii. _____

iv. _____

JOM BUAT

Aktiviti 1 Membuat Telur Masin

Tujuan:

Memasinkan telur itik.

Peralatan dan bahan:

- Periuk, balang bertutup
- 3 sudu besar garam kasar, 500 ml air, 3 biji telur itik

Langkah-langkah:

1

Larutkan garam kasar dalam air panas.

2

Selepas larutan garam sejuk, kemudian tuangkan ke dalam balang.

3

Basuh telur itik sehingga bersih.

4

Masukkan telur itik ke dalam balang berisi larutan garam.

5

Letakkan balang di tempat yang gelap selama dua minggu.

6

Selepas cukup tempoh, telur itik boleh direbus dan sedia untuk dimakan.

CELIK KEUSAHAWANAN

Selepas dua minggu, tukar air rendaman dengan air biasa supaya telur tidak terlalu masin. Kemudian simpan dalam bekas yang berasingan untuk dijual.

Nota Guru

- Murid membawa balang masing-masing untuk aktiviti ini.

Aktiviti 2 Membuat Aiskrim Jeli Mangga

Tujuan: Membuat aiskrim dengan kaedah penyejukbekuan.

Peralatan dan bahan:

- Periuk, plastik pembungkus, jag
- Air 800 ml,
sebiji mangga dipotong dadu,
180 gram serbuk jeli, 1 tin susu cair

1

Masukkan air, serbuk jeli dan susu cair ke dalam periuk.

2

Kacau bahan campuran tadi sehingga larut.

3

Letakkan larutan di atas api dan kacau sehingga mendidih.

4

Pindahkan larutan yang telah sejuk ke dalam jag.

5

Masukkan buah yang telah dipotong ke dalam plastik pembungkus.

6

Masukkan larutan tadi ke dalam plastik pembungkus dan ikat.

7

Letakkan ke dalam peti sejuk beku dan biarkan semalaman.

Kepentingan Pengawetan Makanan

Pengawetan makanan dapat memudahkan pengurusan makanan.

Kepentingan Pengawetan Makanan

CELIK ILMU

Dari segi kesihatan, makanan segar adalah lebih berkhasiat berbanding makanan yang diawet.

CARIAN INTERNET

Cari maklumat tentang pengawetan makanan.

Bagaimanakah pengawetan makanan dapat membantu manusia meneruskan kehidupan?

Nota Guru

- Murid melukis peta pokok berkaitan kepentingan pengawetan makanan.

4.1.4

UJI MINDA

1. Tandakan (✓) untuk makanan yang diawet dengan cara pemasinan dan penyejukbekuan.

2. Lengkapkan peta minda di bawah dengan nama makanan yang sesuai.

Pengawetan makanan

Pemasinan

Contoh:

- _____
- _____
- _____

Penyejukbekuan

Contoh:

- _____
- _____
- _____

Aktiviti 3 Menjual Makanan yang Diawet

Tujuan: Menjual makanan yang diproses dengan cara pengawetan penyejukbekuan dan pemasinan.

Peralatan dan bahan:

Telur masin (30 biji)

- Periuk, 10 balang bertutup
- 30 biji telur itik, 250 gram garam kasar, 5 liter air

Aiskrim (30 batang)

- 30 plastik pembungkus aiskrim, periuk, jag
- 3 liter air, 4 biji mangga dipotong dadu, 650 gram serbuk jeli, 4 tin susu cair

Langkah-langkah:

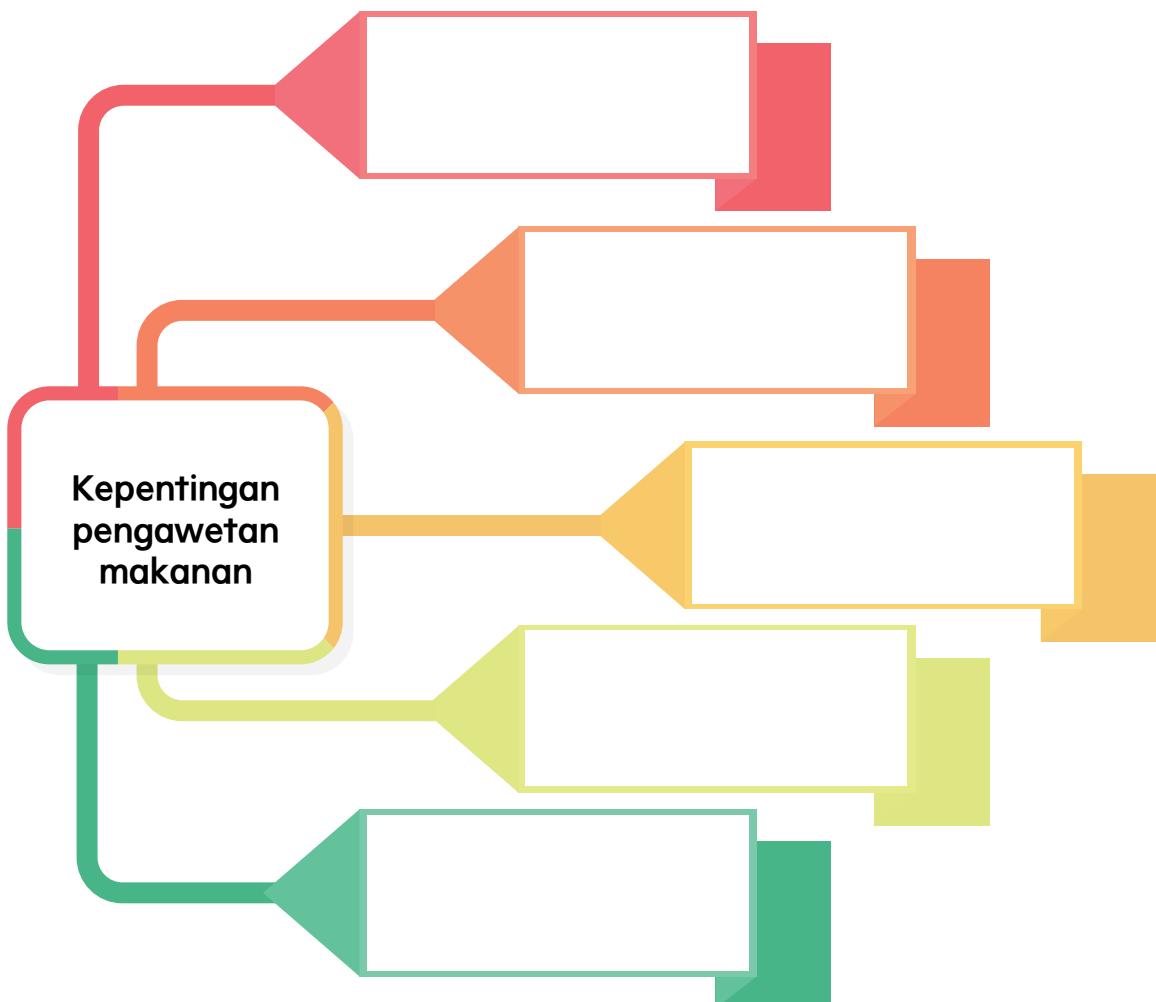
1. Murid dibahagikan kepada dua kumpulan iaitu kumpulan telur masin dan kumpulan aiskrim.
2. Bagi kumpulan telur masin, makanan disediakan dua minggu lebih awal. Kumpulan ais krim pula, perlu menyediakan makanan yang akan dijual seminggu lebih awal.
3. Jualan dijalankan dalam tempoh tiga hari.
4. Rekodkan hasil pendapatan dalam satu jadual.

Hari Jualan	Jumlah pendapatan harian	
	Kumpulan Telur Masin	Kumpulan Aiskrim
Pertama		
Kedua		
Ketiga		
Jumlah		

PENILAIAN

1. Cara pengawetan makanan melibatkan penggunaan garam dalam kuantiti yang banyak. Cara pengawetan ini dinamakan _____.
2. Makanan disimpan pada takat beku bagi mengelakkan makanan daripada rosak. Cara pengawetan ini dinamakan _____.
3. Pengawetan makanan membantu kita untuk menyimpan makanan lebih lama. Pada pendapat anda, adakah makanan yang diawet sesuai diambil secara kerap?
4. Senaraikan kepentingan pengawetan makanan.

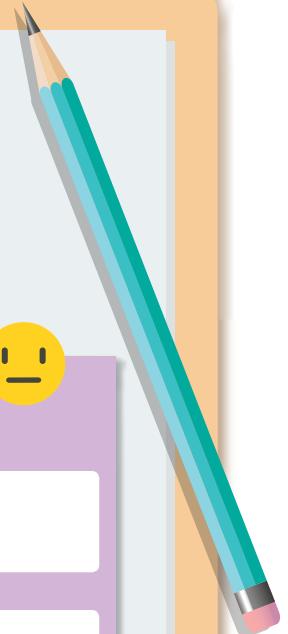
Nota Guru

- Murid menjawab soalan secara berkumpulan.

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh menyatakan maksud pengawetan makanan secara pemasinan dan penyejukbekuan.

Saya boleh menamakan makanan yang boleh dimasinkan.

Saya boleh menamakan makanan yang boleh disejukbekukan.

Saya boleh mengawet makanan dengan cara pemasinan.

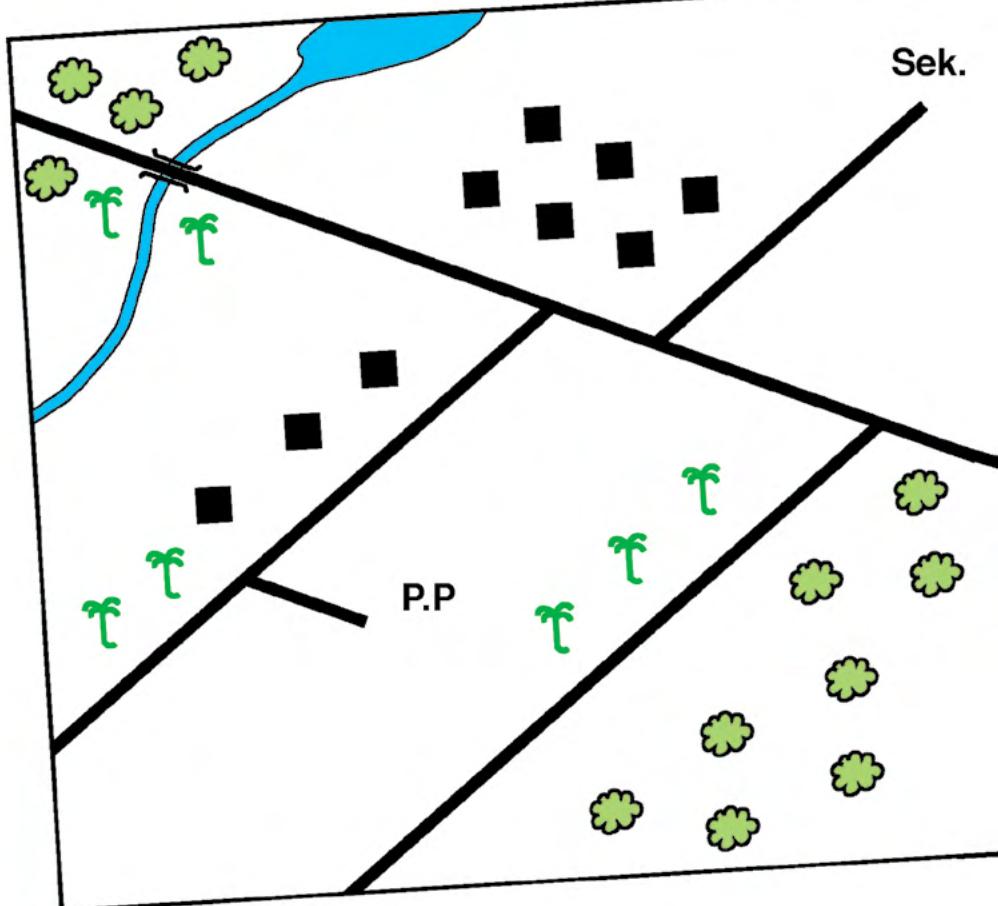
Saya boleh mengawet makanan dengan cara penyejukbekuan.

Saya boleh menyatakan kepentingan pengawetan makanan.

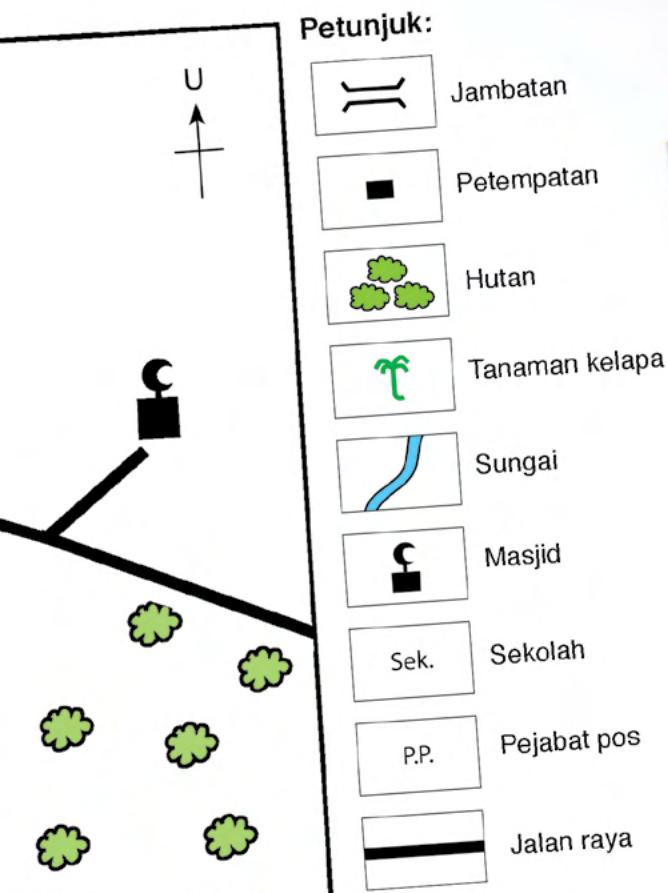
UNIT 5

PETA

Peta Lakar Kampung Melati

Peta ialah lakaran lokasi dan ciri-ciri geografi sesuatu kawasan. Bagaimanakah cara anda melakar peta?

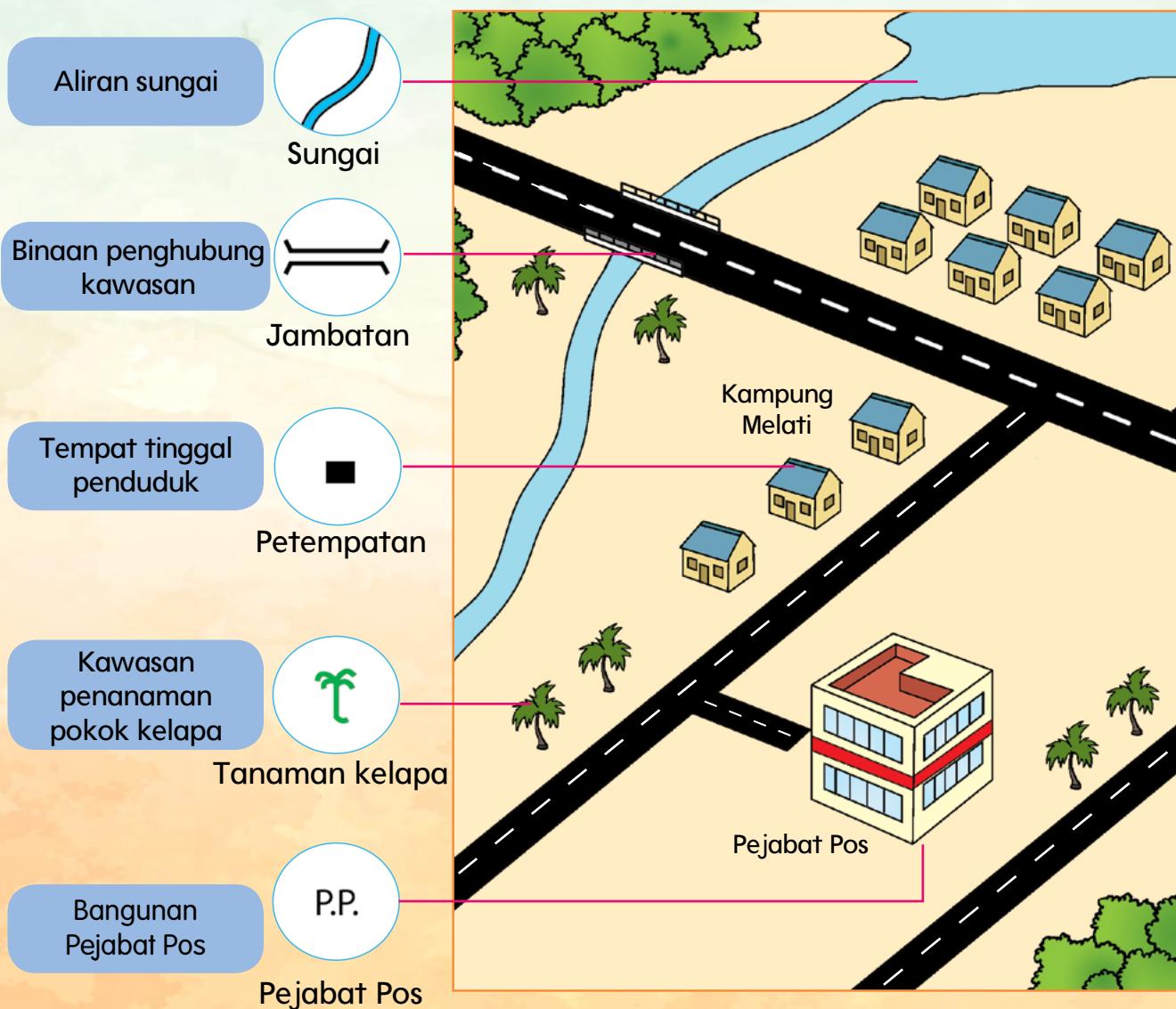

Peta tempatan menunjukkan taburan ciri-ciri geografi di suatu kawasan.

Kenali Simbol pada Peta

Simbol digunakan sebagai petunjuk dalam peta lakar seperti yang ditunjukkan pada rajah di bawah.

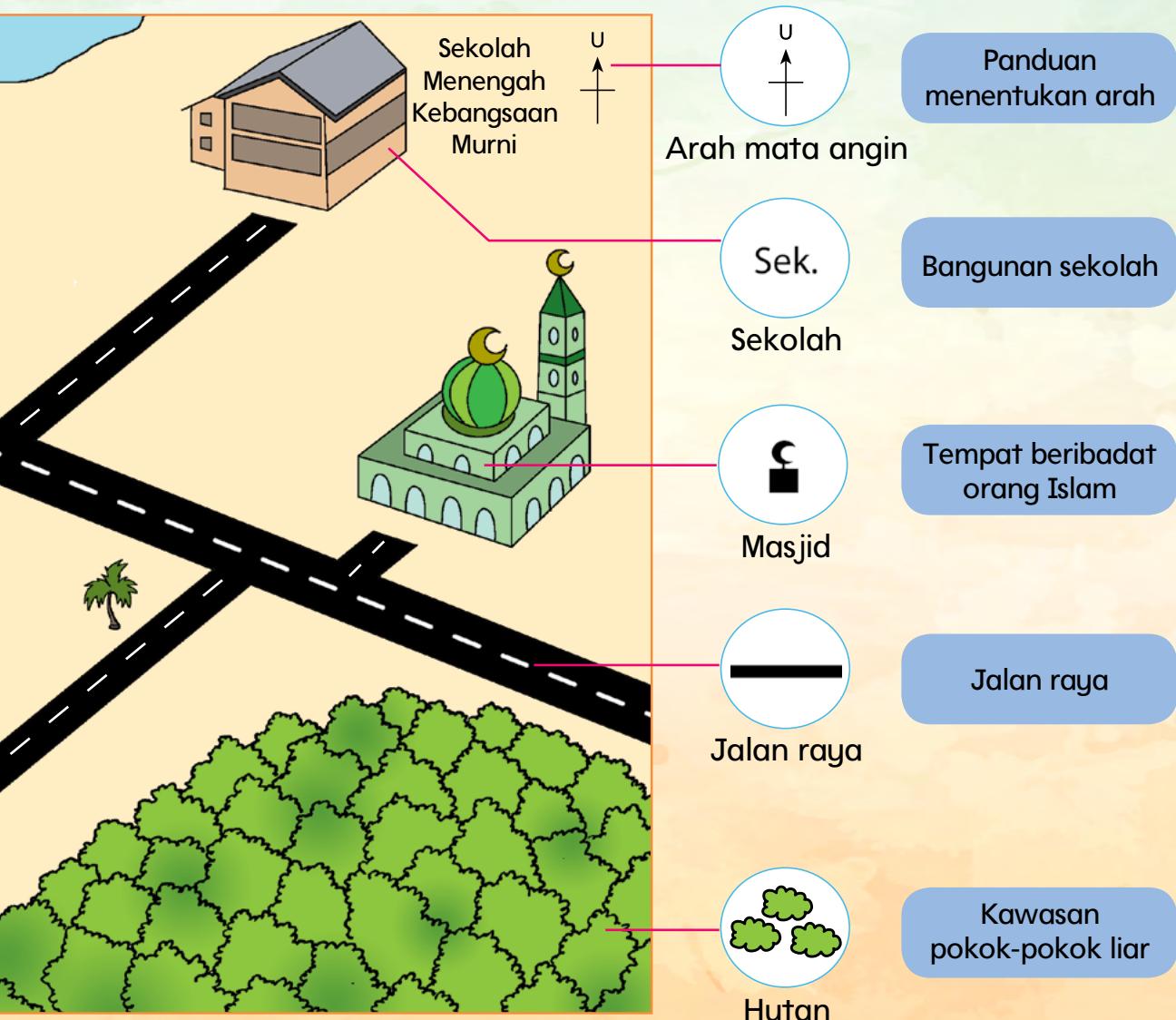

IMBAS SAYA

Layari laman web <http://arasmega.com/qr-link/google-street-view-2/> untuk melihat bentuk muka bumi kawasan tempat tinggal anda dari pandangan satelit.

Nota Guru

- Murid menerangkan fungsi simbol dalam peta lakar.

5.1.1
5.1.2

UJI MINDA

Lukiskan simbol yang sesuai berdasarkan gambar-gambar di bawah.

Masjid

Hutan

Petempatan

Tanaman kelapa

Jambatan

Sungai

Sekolah

Pejabat pos

Nota Guru • Murid menjalankan aktiviti ‘Think-Pair-Share’.

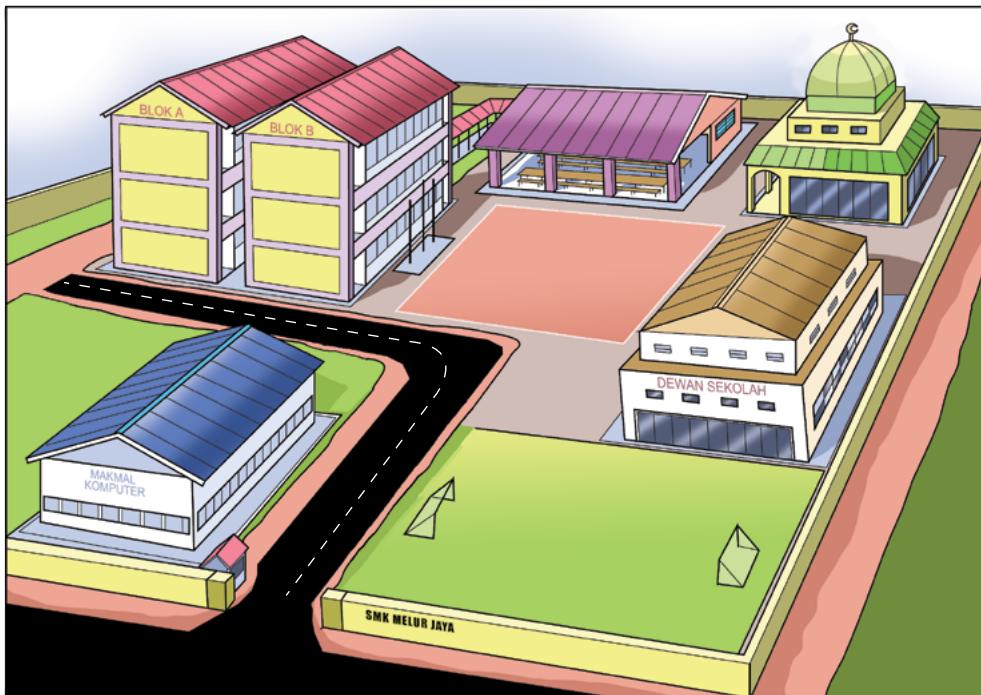

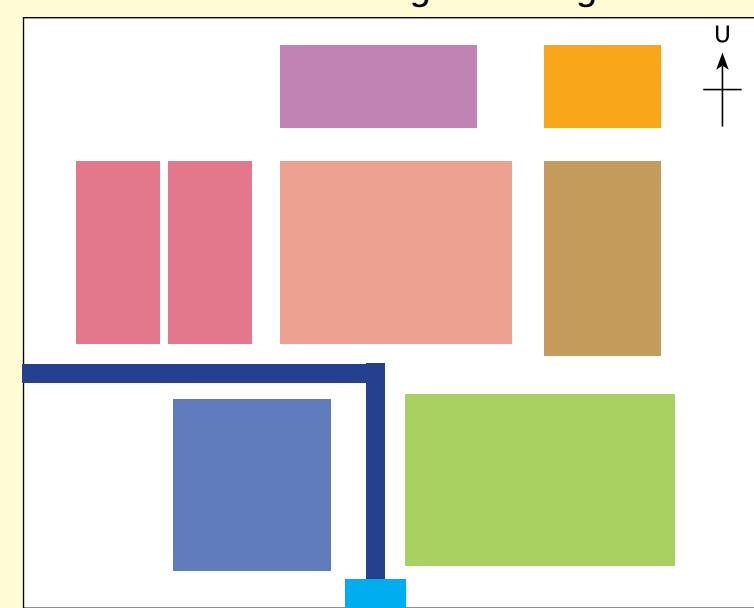
Petunjuk pada Peta

Peta Lakar Sekolah

Peta lakar sekolah boleh membantu murid mengenali lokasi bangunan dalam kawasan sekolah. Rujuk peta lakar Sekolah Menengah Kebangsaan Melur Jaya di bawah.

Peta Lakar Sekolah Menengah Kebangsaan Melur Jaya

Petunjuk:

- Surau
- Dewan
- Padang
- Kantin
- Tapak perhimpunan
- Blok bangunan
- Makmal
- Pintu pagar
- Laluan

Nota Guru

- Murid menerangkan petunjuk yang perlu ada dalam lakaran peta.

5.1.3
5.1.4

Aktiviti Peta Lakar Sekolahku

Tujuan: Membuat peta lakar sekolah dalam kumpulan.

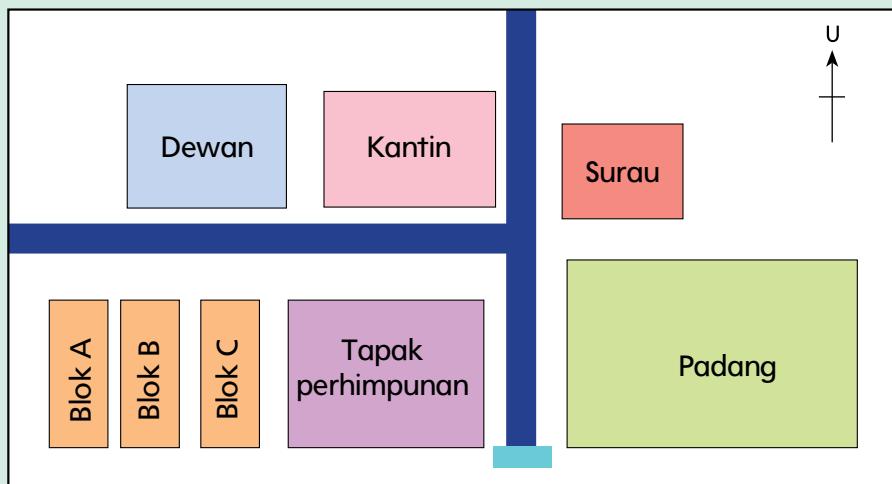
Peralatan:

- Pensel warna, pembaris, kertas putih dan kompas

Langkah-langkah:

1. Empat orang murid ditempatkan dalam satu kumpulan.
2. Lawat kawasan sekolah.
3. Gunakan kompas untuk menentukan arah mata angin.
4. Catat ciri-ciri geografi di kawasan sekolah.
5. Lukis peta lakar sekolah dengan petunjuk yang sesuai.
6. Bentang peta lakar sekolah anda di dalam kelas.

Contoh: Peta Sekolah Menengah Kebangsaan Bintang

Petunjuk:

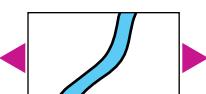
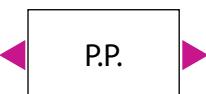
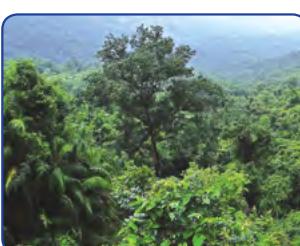
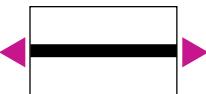
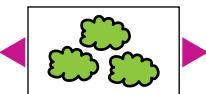
	Surau		Padang		Laluan		Tapak perhimpunan
	Dewan		Kantin		Blok bangunan		Pintu pagar

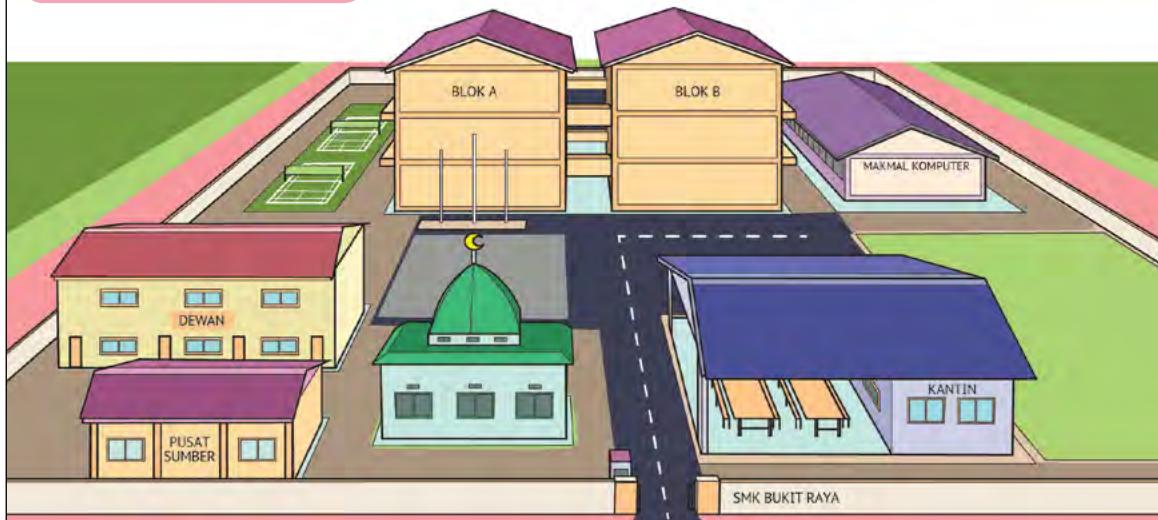
PENILAIAN

1. Padankan gambar ciri-ciri geografi dengan simbol.

2. Lukiskan peta lakar SMK Bukit Raya di bawah dengan petunjuk yang sesuai.

Peta SMK Bukit Raya

Peta Lakar SMK Bukit Raya

Petunjuk:

Surau

Blok bangunan

Padang

Dewan

Makmal

Gelanggang badminton

Kantin

Laluan

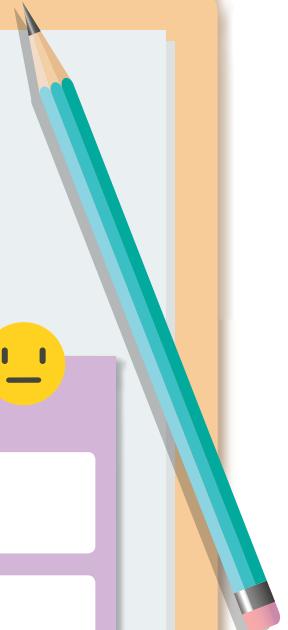
Pusat sumber

- Murid dibimbing untuk melakar lokasi sekolah yang sebenar.

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh mengenal simbol-simbol pada peta lakar tempatan.

Saya boleh menamakan simbol-simbol pada peta lakar tempatan.

Saya boleh mengenal pasti fungsi simbol pada peta lakar tempatan.

Saya boleh melukis dan melabel simbol pada peta lakar tempatan.

Saya boleh melakar peta lakar sekolah dengan menggunakan simbol dan petunjuk yang sesuai.

Saya boleh menerangkan ciri-ciri geografi yang ada pada peta lakar tempatan.

UNIT 6

KITAR SEMULA

Menjaga alam sekitar
penting untuk memastikan
persekitaran tempat
tinggal sentiasa bersih.

Bahan buangan plastik yang tidak diuruskan dengan baik boleh menyebabkan pencemaran alam sekitar yang serius. Apakah barang yang boleh dihasilkan melalui proses kitar semula plastik?

KITAR SEMULA PLASTIK

Kenali Bahan Buangan daripada Plastik

Terdapat pelbagai bentuk dan jenis barang yang diperbuat daripada plastik. Gambar di bawah merupakan contoh barang plastik yang ada di sekeliling kita.

Nota Guru

- Murid menamakan contoh barang kitar semula daripada plastik.

6.1.1

UJI MINDA

Kenal pasti barang plastik daripada gambar di bawah dan senaraikan dalam kotak jawapan.

Tin

Surat khabar

Botol air

Botol cecair pencuci pakaian

Botol ubat

Bekas makanan

Botol minyak pelincir

Botol kaca

Cawan minuman

1. _____

4. _____

2. _____

5. _____

3. _____

6. _____

Produk Kitar Semula Plastik

Bahan plastik yang telah digunakan boleh dikitar semula bagi menghasilkan produk plastik yang baharu.

Pakaian

Plastik dikitar semula menjadi benang dan dijadikan pakaian.

Kraf tangan

Bakul diperbuat daripada anyaman plastik.

Sumber: <https://arasmega.com/qr-link/artikel-benang-kitar-semula-2/>

Perabot

Botol plastik dilekatkan bersama menjadi perabot seperti kerusi.

Arca

Bahan plastik digubah menjadi arca.

Penghasilan Produk Kitar Semula Plastik

Bahan buangan plastik dihantar ke kilang untuk dikitar semula seperti carta alir di bawah.

Aktiviti Pasu Bunga Tergantung

Tujuan: Membuat pasu bunga daripada botol plastik terbuang.

Peralatan dan bahan:

- Gunting, pita pelekat, berus lukisan
- Cat akrilik, tali, botol plastik

Gunting botol plastik kepada dua bahagian.

Lekatkan pelekat mengikut corak yang dikehendaki.

Warnakan botol plastik dengan cat akrilik.

Tanggalkan pelekat setelah kering.

Tebuk empat lubang pada tepi bahagian botol yang dipotong dan ikat tali.

Hasil

Nota Guru

- Murid diingatkan supaya berhati-hati ketika menggunakan gunting.

6.1.3

Pameran Hari Kitar Semula Kebangsaan

Sempena Hari Kitar Semula Kebangsaan pada 11 November, Sekolah Menengah Kebangsaan Cempaka telah mengadakan pameran produk kitar semula plastik. Persatuan Alam Sekitar telah membentangkan produk hasil reka cipta mereka.

Kami telah mereka cipta barang plastik daripada botol minuman, botol sabun dan bekas makanan. Barang ini dikitar semula untuk mencantikkan kawasan sekolah.

Botol-botol ini dipotong kepada pelbagai bentuk dan dicat untuk kelihatan menarik. Antara kelebihan produk ini ialah:

- Menjimatkan kos menghias kawasan sekolah.
- Menggalakkan kreativiti murid
- Mengurangkan pembuangan barang plastik.

Nota Guru

- Murid membentangkan produk hasil reka cipta mereka.

Aktiviti

Penghasilan Produk Kitar Semula Plastik

Tujuan: Menghasilkan satu rekaan produk plastik kitar semula.

Langkah-langkah:

1. Lima orang murid ditempatkan dalam satu kumpulan.
2. Murid mengumpul bahan buangan plastik.
3. Murid menghasilkan satu produk daripada bahan buangan plastik terkumpul.
4. Lengkapkan maklumat produk dalam ruangan di bawah.
5. Murid mempamer produk reka cipta di dalam kelas.

Produk Kitar Semula Plastik

1. Nama produk: _____
2. Kegunaan: _____
3. Kelebihan produk:
  - _____
  - _____
4. Bahan-bahan dan alatan:

• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
5. Langkah-langkah pembuatan:
  - _____
  - _____
  - _____
  - _____

PENILAIAN

1. Lengkapkan carta di bawah dengan jawapan yang sesuai.

Bahan buangan plastik yang boleh dikitar semula

• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____
• _____	• _____

Produk Kitar Semula

2. Nomborkan proses kitar semula plastik dengan urutan yang betul.

Proses Kitar Semula Plastik

Bahan buangan plastik dikumpul.

Plastik yang telah hancur diproses menjadi produk baharu.

Jenis plastik diasing dan dihantar ke kilang.

Bahan buangan plastik dibersihkan sebelum dihancurkan menjadi serbuk.

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh mengenal bahan buangan daripada plastik.

Saya boleh menamakan bahan plastik yang boleh dikitar semula.

Saya boleh menghasilkan produk daripada bahan buangan plastik.

Saya boleh menerangkan proses kitar semula plastik di kilang.

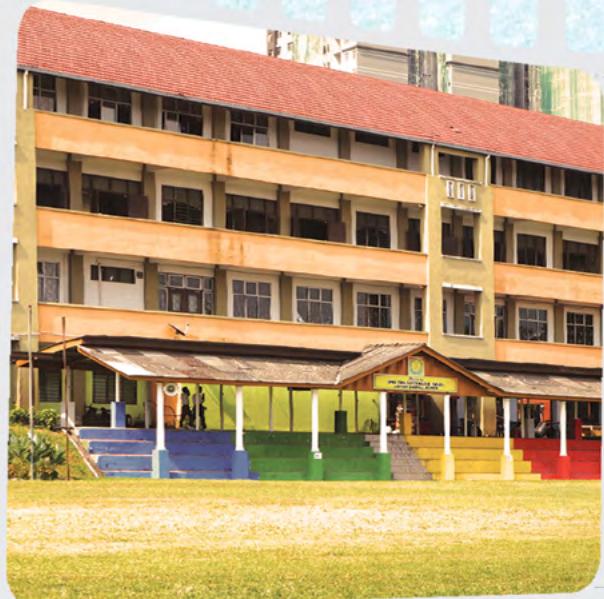
Saya boleh menerangkan semula proses penghasilan produk kitar semula yang telah saya hasilkan.

Saya tahu kepentingan mengitar semula bahan plastik.

UNIT 7

SEJARAH KITA

Setiap sekolah mempunyai latar belakang sejarah yang tersendiri. Ceritakan sejarah sekolah anda.

Bercerita tentang Sekolah

Setiap sekolah mempunyai sejarahnya tersendiri. Mari kita kaji sejarah Sekolah Menengah Kebangsaan Melur Jaya.

Sekolah Menengah Kebangsaan Melur Jaya ditubuhkan pada tahun 2000. Sekolah ini mempunyai murid seramai 920 orang dan 40 orang guru. Terdapat empat bangunan utama di sekolah ini, iaitu bangunan pentadbiran, pusat sumber, kantin dan surau.

Kantin

Pusat sumber

Bangunan pentadbiran

Surau

Kenali Sekolah

Maklumat latar belakang dan sejarah sekolah adalah seperti berikut:

Nama sekolah:

Sekolah Menengah Kebangsaan Melur Jaya

Alamat sekolah:

Taman Murni Jaya, 86000 Kluang, Johor.

Tarikh penubuhan:

1 April 1980

Pemimpin sekolah

Jawatan	Nama
Pengetua	Haji Ridzuan bin Mohd Daud
Penolong Kanan Pentadbiran	Puan Ee Min Lho
Penolong Kanan Hal Ehwal Murid	Encik Gopal a/l Muthusamy
Penolong Kanan Kokurikulum	Puan Norita binti Mohamad Aseri
Penolong Kanan Pendidikan Khas	Encik Tan Wei Chen

- Murid dibimbing untuk mengenali sejarah sekolah sendiri.

Peristiwa Penting Sekolah

Sekolah mengadakan sambutan beberapa peristiwa penting seperti berikut:

Hari Guru

Hari Guru disambut pada 16 Mei setiap tahun untuk menghargai jasa guru.

Hari Kebangsaan

Hari Kebangsaan disambut pada 31 Ogos di sekolah untuk memupuk semangat patriotik dalam kalangan murid.

Hari Sukan Sekolah

Hari Sukan Sekolah diadakan untuk memupuk semangat kesukanan dalam kalangan murid.

Apakah peristiwa lain yang disambut di sekolah anda?

- Murid-murid berkongsi cerita tentang pengalaman menyambut peristiwa penting di sekolah bersama rakan-rakan di kelas.

UJI MINDA

1. Lengkapkan maklumat sekolah anda.

Nama sekolah: _____

Alamat sekolah: _____
_____

Tarikh penubuhan: _____

Pengetua sekolah: _____

Peristiwa penting sekolah:

1. _____
2. _____

2. Berpandukan gambar, ceritakan peristiwa-peristiwa penting di sekolah kepada rakan-rakan anda.

The display board shows four photographs in yellow frames:

- Hari Merdeka: Children holding the Malaysian flag.
- Hari Terbuka: Students interacting with visitors.
- Hari Sukan: Students participating in sports on a track.
- Merentas Desa: Students walking through a rural area.

Nota Guru

- Guru membantu menyediakan gambar peristiwa penting yang pernah murid lalui di sekolah.

7.1.3

JOM BUAT

Aktiviti

Buku Skrap tentang Sekolah Saya

Tujuan: Membuat buku skrap tentang latar belakang dan peristiwa penting sekolah.

Peralatan dan bahan:

- Gunting, gam, pen, penebuk lubang
- Kertas warna, reben

Langkah-langkah:

1

Tebuk lubang pada tepi kertas.

2

Ikat kepingan kertas warna dengan reben.

3

Cetak gambar sekolah dan peristiwa penting sekolah.

4

Gunting dan lekatkan gambar sekolah di dalam buku skrap.

5

Tulis maklumat berkaitan peristiwa penting sekolah.

6

Hiaskan buku skrap anda dengan kertas warna dan pen.

Nota Guru

- Guru membantu murid mengumpulkan gambar-gambar peristiwa penting di sekolah.

PENILAIAN

1. Lengkapkan maklumat peristiwa-peristiwa penting di sekolah anda.

(Gambar)

Peristiwa:

Tarikh:

Penglibatan:

Tempat:

Nota Guru • Murid dibantu untuk mengumpulkan gambar peristiwa sekolah.

2. Lengkapkan carta di bawah dengan maklumat sekolah anda.

Latar Belakang Sekolah Saya

Sejarah Sekolah

Nama Sekolah
Alamat Sekolah
Tarikh Penubuhan

Pemimpin Sekolah Saya

Pengetua
Nama: _____

Penolong Kanan Pentadbiran
Nama: _____

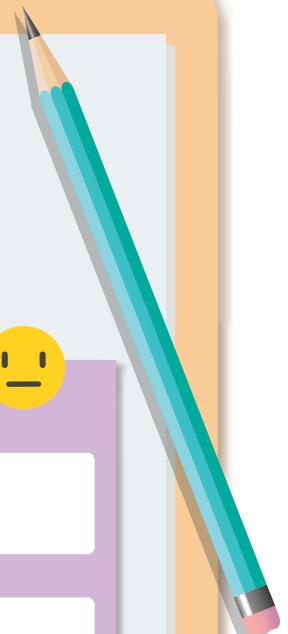
Penolong Kanan Hal Ehwal Murid
Nama: _____

Penolong Kanan Kokurikulum
Nama: _____

Penolong Kanan Pendidikan Khas
Nama: _____

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh bercerita tentang sekolah saya.

Saya boleh menyatakan nama sekolah, alamat sekolah dan tarikh penubuhan sekolah saya.

Saya boleh menamakan pemimpin-pemimpin di sekolah saya.

Saya boleh menceritakan peristiwa-peristiwa penting yang berlaku di sekolah saya.

Saya boleh menghasilkan buku skrap secara berkumpulan tentang sejarah sekolah saya.

UNIT 8

PEMIMPIN

Pemimpin masyarakat berfungsi sebagai ketua di sesuatu tempat atau organisasi. Apakah sumbangan yang telah dilakukan oleh pemimpin setempat di kawasan anda?

Pemimpin masyarakat setempat berperanan bagi memastikan kawasan komuniti diuruskan dengan baik.

Menamakan Pemimpin Masyarakat Setempat

Pemimpin di sesuatu kawasan komuniti dilantik untuk memimpin dan memajukan masyarakat yang tinggal di kawasan tersebut. Antara pemimpin yang dilantik ialah:

**Penghulu
Encik Ramli**

Saya bertanggungjawab untuk mengurus tadbir kawasan kampung. Antara tugas saya adalah membantu menyelesaikan masalah penduduk kampung.

**Imam
Ustaz Anuar**

Saya bertanggungjawab mengurus hal ehwal agama di masjid dan di surau. Saya juga membantu menyelesaikan permasalahan agama penduduk setempat.

**Pengerusi
Persatuan Belia
Encik Ravi**

Saya menjadi pengurusi Persatuan Belia. Saya membantu mengurus dan menganjurkan aktiviti komuniti untuk para belia.

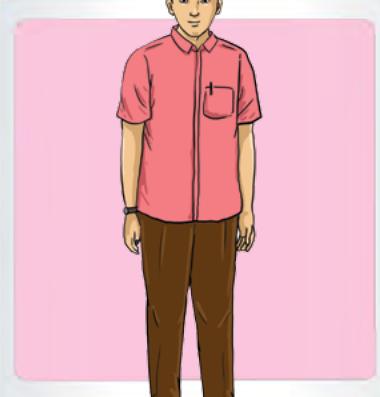
- Murid berbincang tentang contoh pemimpin setempat yang lain.

Mengenali Pemimpin Masyarakat Setempat

Pemimpin boleh dikenali dengan maklumat biodata seperti berikut.

BIODATA

Pengerusi Taman Mawar

Nama: Haji Iskandar bin Zulkarnain

Tarikh lahir: 16 September 1975

Minat: Menyertai aktiviti kebajikan

Sikap: Amanah, jujur, adil dan mesra

Tugas: Pengerusi Taman Perumahan Mawar

Tanggungjawab:
Mengurus tadbir hal ehwal penduduk setempat

Sumbangan kepada masyarakat:

1. Menyediakan kelas kemahiran seperti kelas memasak, kelas komputer dan kelas jahitan untuk penduduk setempat.
2. Membantu kemajuan industri keusahawanan di kawasan Taman Perumahan Mawar.
3. Berusaha untuk mendapatkan dana bagi menambah baik kemudahan di kawasan perumahan.

Nota Guru

- Murid dibimbing untuk mencari maklumat tentang tokoh pemimpin masyarakat setempat yang lain.

8.1.2

Baca temu bual di bawah tentang latar belakang dan sumbangan pemimpin masyarakat setempat.

Fikri, murid tingkatan 3 Sekolah Menengah Kebangsaan Cempaka menemu bual Pengerusi Persatuan Belia Taman Mawar, Encik Ravi.

Fikri: Hai, Encik Ravi. Boleh saya temu ramah encik?

Encik Ravi: Oh, boleh. Apa yang boleh saya bantu?

Fikri: Boleh terangkan sedikit tentang latar belakang Encik Ravi?

Encik Ravi: Nama saya Ravi a/l Gopal. Saya dilahirkan pada 30 Ogos 1982, dan berasal dari Kuantan, Pahang.

Fikri: Apakah tugas Encik Ravi selaku Ketua Belia Taman Mawar?

Encik Ravi: Saya bertanggungjawab membantu belia bergiat aktif dalam aktiviti komuniti seperti kelas masakan, kelas jahitan dan kelas komputer. Tujuannya adalah untuk membantu belia mendapatkan pekerjaan.

Fikri: Apakah harapan Encik Ravi selaku pemimpin?

Encik Ravi: Saya berharap kemahiran yang diperoleh daripada kelas komuniti dapat memberi peluang pekerjaan yang lebih luas kepada belia. Jadi, belia yang berjaya dapat menyumbang tenaga semula kepada komuniti.

Aktiviti 1 Buku Skrap tentang Pemimpin

Tujuan: Mengenali pemimpin masyarakat setempat.

Langkah-langkah:

1. Pilih seorang pemimpin masyarakat setempat.
2. Kumpul maklumat pemimpin tersebut berdasarkan jadual berikut:

Nama: _____

Tarikh lahir: _____

Minat: _____

Sikap: _____

Tugas: _____

Tanggungjawab:
_____
_____

Sumbangan:
_____
_____

3. Berdasarkan maklumat di atas, sediakan buku skrap yang mengandungi gambar dan sumbangan pemimpin masyarakat setempat.

Nota Guru

- Murid menjalankan aktiviti temu bual dengan bimbingan guru.
- Aktiviti alternatif: Membuat brosur.

8.1.3

Sumbangan Pemimpin kepada Masyarakat Setempat

Baca dialog tentang sumbangan pemimpin kepada masyarakat setempat.

Sukan dan Rekreasi

Menyediakan padang permainan untuk bersukan. Aktiviti bersukan mengeratkan hubungan antara masyarakat berbilang kaum.

Keusahawanan

Menjalankan kursus keusahawanan dan menggalakkan penyertaan ahli masyarakat.

Kemudahan Pusat Pertemuan Awam

Menyediakan kemudahan untuk penduduk setempat berkumpul dan menjalankan aktiviti komuniti.

Kelas Komuniti

Mewujudkan kelas yang dapat menambah kemahiran penduduk seperti kelas seni melukis, kelas masakan, kelas jahitan dan kelas komputer.

Nota Guru

- Murid melakonkan semula situasi di atas.

Aktiviti 2 Perbincangan

Tujuan: Bercerita tentang manfaat yang diperoleh daripada sumbangan pemimpin kepada masyarakat setempat.

Encik Ramli selaku Pengurus Taman Mawar telah membuat beberapa perubahan di kawasan perumahan untuk kemudahan penduduk setempat. Antara sumbangannya ialah:

Taman Permainan

Pusat Kitar Semula

Kelas Jahitan

Kelas Mengaji

Gotong-royong

Berdasarkan gambar-gambar di atas, terangkan manfaat yang diperoleh penduduk setempat melalui sumbangan Encik Ramli.

PENILAIAN

1. Lengkapkan jadual di bawah dengan tanggungjawab pemimpin masyarakat setempat.

Jawatan	Tanggungjawab
Imam	
Penghulu	
Pengerusi persatuan belia	

2. Apakah sikap pemimpin yang baik?

i.

ii.

iii.

iv.

3. Tandakan (✓) pernyataan yang benar tentang pemimpin yang baik.

i. Pemimpin berpakaian sopan.

ii. Sukar untuk ditemui.

iii. Sedia membantu.

iv. Mempunyai idea yang bernas.

v. Sentiasa bertenaga dan bersemangat.

4. Lengkapkan peta minda di bawah.

5. Apakah aktiviti komuniti yang dianjurkan oleh pemimpin di tempat tinggal anda?

---

6. Apakah yang anda akan lakukan untuk pembangunan masyarakat setempat, jika anda dilantik sebagai penghulu?

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh menamakan pemimpin masyarakat setempat berdasarkan jawatannya.

Saya boleh mengenal pemimpin masyarakat setempat.

Saya boleh mengumpul maklumat tentang latar belakang pemimpin masyarakat setempat.

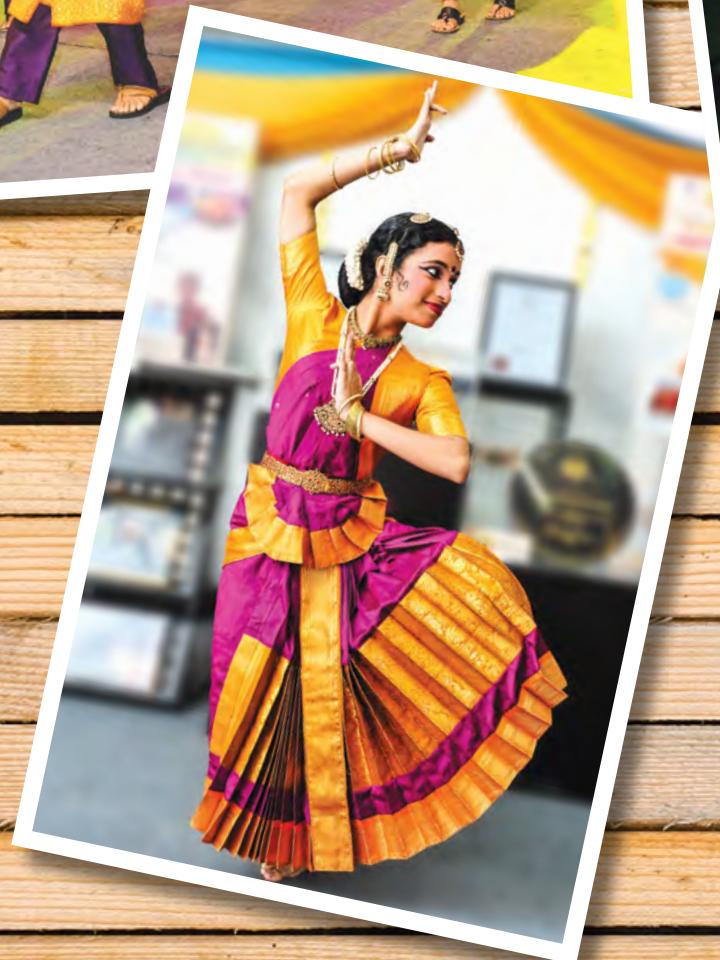
Saya boleh bercerita tentang sumbangan pemimpin kepada masyarakat setempat.

Saya boleh menghasilkan buku skrap secara berkumpulan tentang pemimpin masyarakat setempat.

Saya boleh menerangkan manfaat yang masyarakat peroleh daripada sumbangan pemimpin.

UNIT 9

WARISAN KITA

Terdapat pelbagai jenis tarian tradisional di Malaysia.
Namakan jenis tarian di bawah?

Kenali Tarian Tradisional

Terdapat pelbagai warisan tarian tradisional di Malaysia. Setiap tarian mempunyai ciri-ciri unik dari segi pakaian dan gerak tari.

Tarian Zapin

Tarian Sumazau

Tarian Ngajat

Tarian Bharatanatyam

Tarian Kipas

Ciri-ciri Tarian Tradisional

Tarian Zapin

Tarian Zapin merupakan seni tari Melayu yang terkenal di negeri Johor. Tarian ini ditarikan secara berpasangan atau secara berkumpulan mengikut jantina.

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/tarian-zapin-2/> untuk menonton video tarian Zapin.

Pakaian penari

Penari lelaki memakai sepasang baju Melayu Teluk Belanga, dikancing dengan butang emas atau suasa, berkain samping dan bersongkok. Penari perempuan pula memakai baju kurung Teluk Belanga, bersamping, bersanggul dan memakai aksesori hiasan.

Gerakan tarian

Gerak tarian ini mempunyai ciri-ciri berunsurkan kemelayuan yang memerlukan penari untuk membongkok dan merendahkan badan.

Sumber: Jabatan Warisan Negara

Nota Guru

- Murid menyatakan ciri-ciri gerakan tarian berdasarkan video yang ditayangkan.

9.1.2

Tarian Kipas

Tarian Kipas ialah tarian warisan masyarakat Cina yang biasanya diiringi dengan muzik klasik Cina.

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/tarian-kipas/> untuk menonton video Tarian Kipas.

Pakaian penari

Penari lelaki memakai baju yang dikenali sebagai samfu dan penari perempuan memakai ceongsam atau samfu.

Gerakan tarian

Gerakan tarian memperlihat kelembutan badan sambil mengayunkan kipas.

Sumber: Jabatan Warisan Negara

Tarian Bharatanatyam

Tarian Bharatanatyam ialah tarian klasik India yang berasal dari Tamil Nadu, bahagian selatan India. Tarian tradisional ini merangkumi muzik, tarian dan teater.

IMBAS SAYA

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/tarian-bharatanatyam/> untuk menonton video tarian Bharatanatyam.

Pakaian penari

Penari memakai sari dan aksesori seperti barang kemas, hiasan rambut dan solekan muka.

Gerakan tarian

Tarian ini melibatkan pergerakan tangan, kaki, mata dan kepala yang mempunyai maksud tersendiri.

Sumber: Jabatan Warisan Negara

Tarian Sumazau

Tarian Sumazau ialah tarian tradisional masyarakat Kadazan Dusun di negeri Sabah. Tarian ini dipersembahkan semasa Pesta Kaamatan iaitu selepas musim menuai padi.

Pakaian penari

Penari lelaki dan perempuan memakai pakaian tradisional kaum Kadazan Dusun berwarna hitam yang dihiasi dengan benang berwarna emas. Penari perempuan pula memakai aksesori tali pinggang yang berbentuk duit syiling.

Gerakan tarian

Tarian ini melibatkan dua pergerakan asas yang berselang-seli. Penari mengenjut-enjutkan kaki kiri dan kanan sambil mengayun dan mendapatkan kedua-dua belah tangan.

Sumber: Jabatan Warisan Negara

Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/tarian-sumazau/> untuk menonton video tarian Sumazau.

Tarian Ngajat

Tarian Ngajat ialah tarian tradisional masyarakat Iban di Sarawak. Tarian ini ditarikan ketika Perayaan Hari Gawai, iaitu selepas musim menuai padi.

Pakaian penari

Penari lelaki memakai baju yang dikenali sebagai ‘sirat’, ‘gagung’ atau baju burung, dan aksesori topi yang dihiasi dengan bulu burung kenyalang. Penari perempuan memakai pakaian tradisional Ngepan Indu Iban yang dihiasi aksesori berbentuk duit syiling, bersanggul dan memakai gelang kaki.

Gerakan tarian

Penari lelaki membuat gerakan seperti pahlawan dengan melompat sambil memegang parang panjang dan perisai kayu. Penari perempuan menari dengan gerakan yang lemah gemalai.

Sumber: Jabatan Warisan Negara

IMBAS SAYA

Layari laman web [https://arasmega.com/qr-link/tarian- ngajat/](https://arasmega.com/qr-link/tarian-ngajat/) untuk menonton video tarian Ngajat.

UJI MINDA

1. Isikan tempat kosong dengan jawapan yang betul.

Sarawak

Cina

pergerakan

baju Melayu

- (a) Dalam tarian Zapin, penari lelaki memakai sepasang _____ Teluk Belanga, dikancing dengan butang emas atau suasa, berkain samping dan bersongkok.
- (b) Tarian Ngajat ialah tarian tradisional di _____.
- (c) Gerakan tarian Bharatanatyam melibatkan _____ tangan, kaki, mata dan kepala.
- (d) Tarian Kipas ialah tarian warisan masyarakat _____.

2. Tandakan (✓) bagi penari tarian Ngajat.

Kepentingan Menghargai Tarian Tradisional

Tarian tradisional perlu dikekalkan untuk generasi akan datang. Berikut ialah kepentingan menghargai tarian tradisional:

- 1 Memupuk perpaduan antara kaum.
- 2 Memupuk perasaan bangga terhadap negara.
- 3 Memelihara warisan bangsa.
- 4 Menarik minat pelancong untuk mengunjungi Malaysia.

Bincangkan jenis-jenis tarian lain yang ada di Malaysia.

Aktiviti Tarian Sumazau

Tujuan: Mempelajari gerakan asas tarian Sumazau.

Langkah-langkah:

1. Enjut setempat

Tangan didepakan dan dikepakkkan seperti kepak burung pada aras bahu.

Kedua-dua kaki dienjut setempat dengan tumit kaki kanan diangkat sedikit.

2. Maju dan undur

Maju

Kaki dienjut sambil bergerak tiga langkah ke depan bermula dengan kaki kiri.

Undur

Kaki dienjut sambil bergerak tiga langkah ke belakang bermula dengan kaki kiri.

- Murid membuat pergerakan asas tarian Sumazau mengikut tempo perlahan.

3. Gerak ke kiri

Tangan kiri dinaikkan melebihi paras bahu dan tangan kanan diturunkan di bawah paras pinggang.

CELIK ILMU

Pergerakan tangan dalam tarian Sumazau dipanggil “mengabai”, manakala pergerakan kaki pula dipanggil “tumindak”.

Kaki dienjut dan bergerak lapan langkah ke kiri.

4. Gerak ke kanan

Tangan kanan dinaikkan melebihi paras bahu dan tangan kiri diturunkan di bawah paras pinggang.

Kaki dienjut dan bergerak lapan langkah ke kanan.

IMBAS SAYA

Layari laman web
<https://arasmega.com/qr-link/video-belajar-tarian-sumazau/> untuk menonton video tarian Sumazau.

IMBAS SAYA

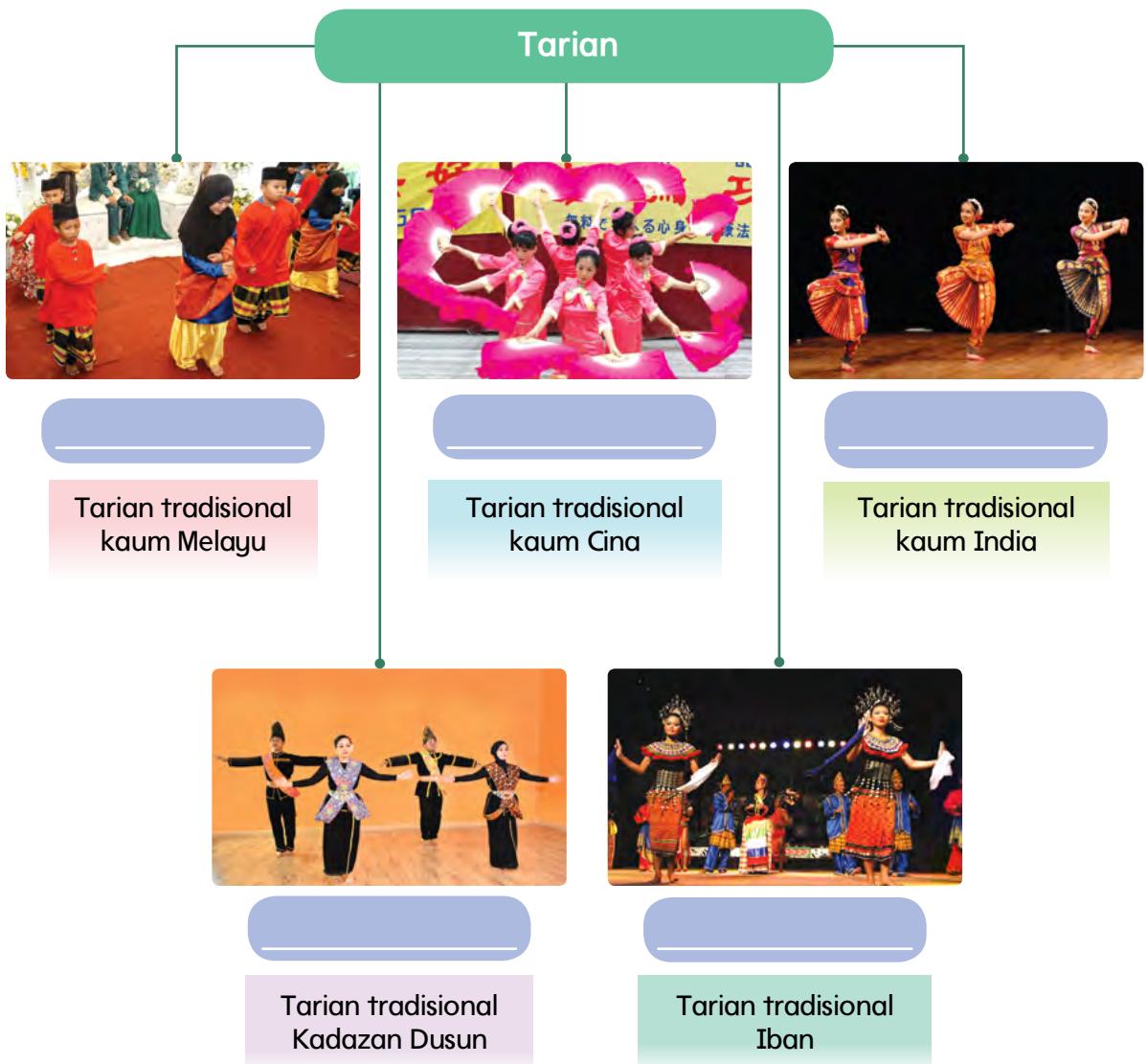
Layari laman web <https://arasmega.com/qr-link/lagu-iringan-sumazau/> untuk mendengar muzik iringan tarian Sumazau.

PENILAIAN

1. Namakan jenis tarian berdasarkan gambar di bawah.

Nota Guru

- Murid boleh diuji dengan menggunakan audio jenis-jenis muzik tarian tradisional.

2. Padankan gambar aksesori tarian dengan tarian.

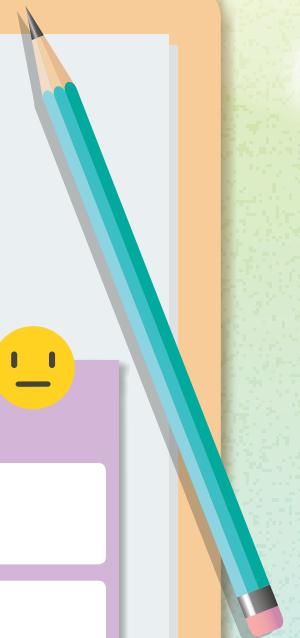

3. Senaraikan kepentingan menghargai tarian tradisional.

- (a) _____
- (b) _____
- (c) _____
- (d) _____

REFLEKSI DIRI

Tandakan (✓) pada tahap penguasaan anda.

Ya

Tidak

Pada akhir pembelajaran ini,

Saya boleh menamakan jenis-jenis tarian tradisional.

Saya boleh mengenal jenis-jenis tarian tradisional.

Saya boleh menerangkan ciri-ciri tarian tradisional.

Saya boleh bercerita tentang pakaian dan gerakan tarian tradisional.

Saya tahu menghargai kepentingan tarian tradisional.

Saya boleh menarikan salah satu jenis tarian tradisional.

RUJUKAN

- Dewan Bahasa dan Pustaka (2013). *Glosari Sains Sekolah Menengah Rendah*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Fitzpatrick, T.B. (1988), “The validity and practicality of sun-reactive skin types i through vi”, *Archives of Dermatology*, 124 (6): 869–871
- Hisham Azman I. & Mohamad Khairun Fitri A. (2017). *Geografi Tingkatan 1*. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur: Era Visi Sdn Bhd.
- Jabatan Warisan Negara (2015). *National Heritage*. Kuala Lumpur: Jabatan Warisan Negara, Kementerian Pelancongan dan Kebudayaan Malaysia.
- Jablonski, N.G. (2006). *Skin: A Natural History*. Berkeley: University of California Press.
- Loh, S. L & Audrey, M. A. L (2008). *Complete Text and Guide Science Form 3(Bilingual)*. Shah Alam: Arah Pendidikan Sdn. Bhd.
- Mardiana, N. & Hasnah, H. (2014). *Malaysian Studies (2nd Edition)*. Penerbit: Oxford Fajar Sdn Bhd.
- Noria, T. (2014). *Pua Identiti dan Budaya Masyarakat Iban*. Kota Samarahan: Universiti Malaysia Sarawak.
- Peter, L. C. C., (et.al) (2013). *Sains Tingkatan 3*. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kajang: Masa Enterprise.
- Prokopov, T., & Tanchev, S. (2007). Methods of food preservation. Dalam Mc Elhatton, A., & Marshall, R. J. (Ed.). *Food safety: A practical and case study approach*. New York, NY: Springer, 3-25.
- Rohani Abdullah (2003). *Perkembangan Kanak-kanak: Penilaian Secara Portfolio*. Serdang: Penerbit Universiti Putra Malaysia.
- Suwaibatullaslamiah, J., Jong, T. K, & Mohd Ramadhan, A. (2003). *Sains Tahun 6: Sekolah Kebangsaan*. Kementerian Pendidikan Malaysia. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Woolfolk, A., & Perry, N. E. (2014). *Child and Adolescent Development (2nd Edition)*. London: Pearson Education.
- Zulkifli, M.S., Zainal, A.R., & Tuslah, A. (2008). *Kemahiran Hidup Bersepadu Tingkatan 1*. Kementerian Pendidikan Malaysia. Shah Alam: Cerdik Publications Sdn. Bhd.

INDEKS

- A**
aksesori 101, 103, 104, 105, III, II4
alamat 85, II4
arca II4
- B**
bangunan 59, 60, 78, II4
bendahari II4
beranak 18, 19, 27, 29, 27
berat 7, 8, II, I2, I4, I5, II4
bertelur 18, 19, 27, 29, 27
bharatanatyam II4
biji benih 32, 33, 34, 35, 36, 4I, II4
- C**
ceongsam 102, II4
- E**
ekosistem 23, II4
- F**
fizikal 3, 4, 5, 6, I2, I5, II4
- G**
gerakan 101, 105, 108, II2, II4
- J**
jalan raya II4
jawatankuasa 90, II4
- K**
keratan batang 32, 33, 34, 35, 37, 40,
4I, II4
keseimbangan II4
kulit 7, 10, II, I4, I5, 10, 25, 10
- M**
muzik 102, 103, II0, II4
- N**
ngajat 106, II4
- P**
pahlawan 105, II4
pakaian 69, 100, 104, 105, II2, II4
pemasinan 44, 5I, 53, II4
pengerusi 88, II4
penyejkukbekuan 45, 48, 5I, 53, II4
peristiwa 80, 8I, 82, 83, 85, II4
perpaduan 107, II4
petempatan II4
produk 69, 72, 73, 74, 75, II4
- S**
Sabah 104, II4
Sarawak 105, 106, II3, II4
sari 103, II4
setiausaha II4
sumazau II4
sumbangan 87, 90, 92, 94, 97, II4
sumber makanan 22, 23, 49, II4
- T**
tinggi 7, 8, II, I4, II4
tokoh 89, 9I, 94, II4
- W**
warisan 100, 102, 106, 107, II4
- Z**
zapin II4

Dengan ini **SAYA BERJANJI** akan menjaga buku ini dengan baiknya dan bertanggungjawab atas kehilangannya serta mengembalikannya kepada pihak sekolah pada tarikh yang ditetapkan.

Skim Pinjaman Buku Teks

Sekolah _____

Tahun	Tingkatan	Nama Murid yang Menerima	Tarikh Terima

Nombor Perolehan: _____

Tarikh Penerimaan: _____

BUKUINI TIDAK BOLEH DIJUAL

RM24.00

ISBN 978-967-2212-08-9

9 789672 212089

FTK733001